Akbaba

Demirel - İnönü yakınlaşması!

UNUTMA

apartman daireleri, otomobiller,
Paris seyahatleri, kürkler...ve binbir hediye
FAY-POP kutuları,
PURO ambalajı içindeki numaralarda.

UNUTMA

bakkalından bedava verilen piyango listesini
iste; büyük ikramiyelerden biri belki de senin
aldığın PURO, FAY, POP'lardadır.

UNUTMA

PURO-FAY-POP senin öz malındır.

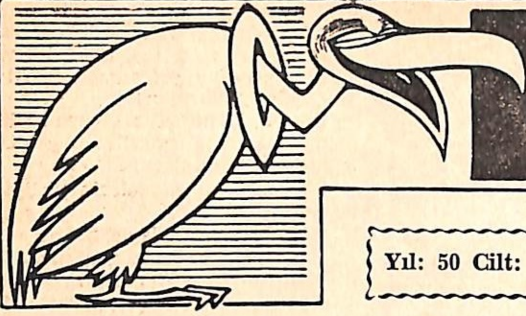
UNUTMA

güzelliğin için; temizliğin, çamaşırın,
bulaşığın için PURO-FAY-POP'u seç.

ISTANBUL REKLAM 5

(İstanbul Reklâm : 1505 — 16)

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 9 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 16 Şubat 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

ANLAYIŞ...

OPERETLERDE mutlu sondan önce olay çetrefilleşirken kahramanların ikili ilişkileri de biribirine dolanarak hızlanır:

Bir Numaralı kahraman İki Numara ile cilveli tarafından dargın olduğu için ona Üç Numarayla haber göndermeye kalkar. Onları anahtar deliğinden gözetleyen Dört Numara durumu yanlış anlayıp Üç Numarayı kıskanır, İki Numaranın odasına koşar. O gelince dolaba saklanan Beş Numara, ikisinin konuştuklarını Bir Numaraya yetiştirir...

Ve öylece insanın kafasını şaşılaştırarak dönüp durur olayların dolabı...

Son zamanlarda seyrettiğimiz «yüksek seviyedeki önemli temaslar» da operet düğümlerini andıran bir karmaşıklık içinde gelişti:

İnönü, Demirel ve Bozbeyli ile görüştü, ama küs olduğu Feyzioğlu ile görüşemedi. Demirel de İnönü ve Feyzioğlu ile görüştü, ama küs olduğu Bozbeyli ile görüşemedi. İnönü'nün diyeceklerini Feyzioğlu'ya Demirel, Demirel'in diyeceklerini de Bozbeyli'ye İnönü anlattı. Bereket versin bu arada Erim ile Demirel barışmış olduklarından... Falan filân...

Bütün bu «samimî» buluşmaların, «faydalı» konuşmaların, «çok memnun» ayrılmaların sayesinde ulaşılan pek mutlu son da şu:

Sayın parti liderleri bir an önce normal düzene dönmenin iyi olacağı noktasında görüş birliğine vardılar!

Ne kadar şaşırtıcı bir sonuç, değil mi?

Acaba kırlarımızdaki bütün tilkileri toplasak, «Sizlere bir an önce tavuk kızartması vermeyi düşünüyoruz» desek, onlar da bunun iyi olacağı konusunda görüş birliğine varırlar mı dersiniz?

Yoksa içlerinden bazıları çıkar da:

— Ne münasebet efendim, biz tavuk kızartması hak edecek bir şey yapmadık ki, diye muhalefet şerhi mi verir?

Parti liderlerimizin biribirlerine «anlayış» göstermelerini yürekten alkışlamakla beraber, bizim aklımıza yine takılı kalan bir iki nokta bulunduğunu belirtmemize yüksek müsaadelerini istirham eyleyeceğiz.

Ordunun görevini yapmış ve başarı kazanmış olarak kışlasına, yurdumuzun da normal düzene dönmesini istiyorlar sayın liderler.

Güzel. Bunu başta ordumuzun komutanları olmak üzere herkes istiyor. Biz de istiyoruz.

Ancak şurasını bir kere daha sormak zorundayız:

— Ne demektir «normal düzen»?

Ordumuzun şimdi yapması öngörülen görev ve kazanması istenilen başarı parti liderleri tarafından nasıl anlaşılmaktadır?

Türk ordusu başkalarının bozduğunu bir kere daha düzeltip kışlasına dönerken, Türkiye'nin de parti liderlerimizin kılavuzluğunda döneceği yer sırf eski taslarla dolu bir eski hamam mı olacaktır? Yoksa taslarda ordumuzun zahmetine değecek bir yenileşme gerçekleştirilmiş mi bulunacaktır?

Şunun kesinlikle bilinmesinde büyük yarar görüyoruz:

Bugünkü Türk ordusu, partilerimizden daha geniş çapta bir bilgi, tecrübe ve görüş birikimine sahiptir. Kurmayca araştırmak, ölçüp biçmek, doğru sonuçlara varmak yeteneği tamdır. Yuvarlak lâflarla, yaldızlı nutuklarla, göstermelik başarılarla avutulması ihtimali yoktur.

Günümüzün Türk kamuoyu da artık horoz şekerleriyle kandırılacak çocuk saflığından sıyrılmıştır. En az parti liderlerimizinki kadar açık milyonlarca göz onların bütün davranışlarını dikkatle izlemektedir.

Meclise getirilecek reform tasarılarının nasıl şeyler olacağını, bunların hangi ölçüde kanunlaşabileceğini önümüzdeki aylarda göreceğiz. Bugün o konuda yargılara varmaya çalışmak yersiz olur.

Ama şimdiden düşünülebilecek başka bir şey var.

Bilimsel kuraldır: Aynı nedenler aynı sonuçları doğurur. İki hidrojen molekülüne bir oksijen molekülü ekleyince su elde eder, bu sıvıyı yüz dereceden fazla ısıtınca buharlaştırırsınız. Molekülleri aynı bıraktıkça deneyi kaç kere tekrarlarsanız tekrarlayın, sonuç değişmez.

Acaba elbirliğiyle yurdumuzu 11 Mart 1971 ortamına getirmiş, hiç değilse bunu önleyememiş olan iki büyük parti liderlerinin aynı sonuca bir kere daha yönelmiyeceklerine kesinlikle nasıl inanabiliriz?

Bu konuda kamuoyunun kaygılarını hafifletmek, dönüp dolaşıp aynı noktaya gelinmesi ihtimalini azaltmak üzere, ordumuz kışlasına dönerken iki büyük partimizin liderlerinin de yerlerinden çekilecekleri açıklanamaz mı bugünden?

Sayın İnönü'nün CHP. içindeki durumu zaten geniş ölçüde sarsılmıştır; fazla vakit geçirmeden çekilmesinin hem kendi, hem de partisi için hayırlı olacağı bellidir artık.

Sayın Demirel için uzun boylu konuşmaya dahi hacet yoktur. Onun kendisini ve partisini hangi noktaya getirmiş olduğu ortadadır.

Gerçi söz konusu iki partinin bu iki zattan başka lider adayına sahip bulunmadığını söyleyenler var.

Ama o zaman da şunu sormak kaçınılmaz olur:

— Birden fazla lider adayı çıkaramayan politik topluluklardan memlekete ne hayır gelecek?

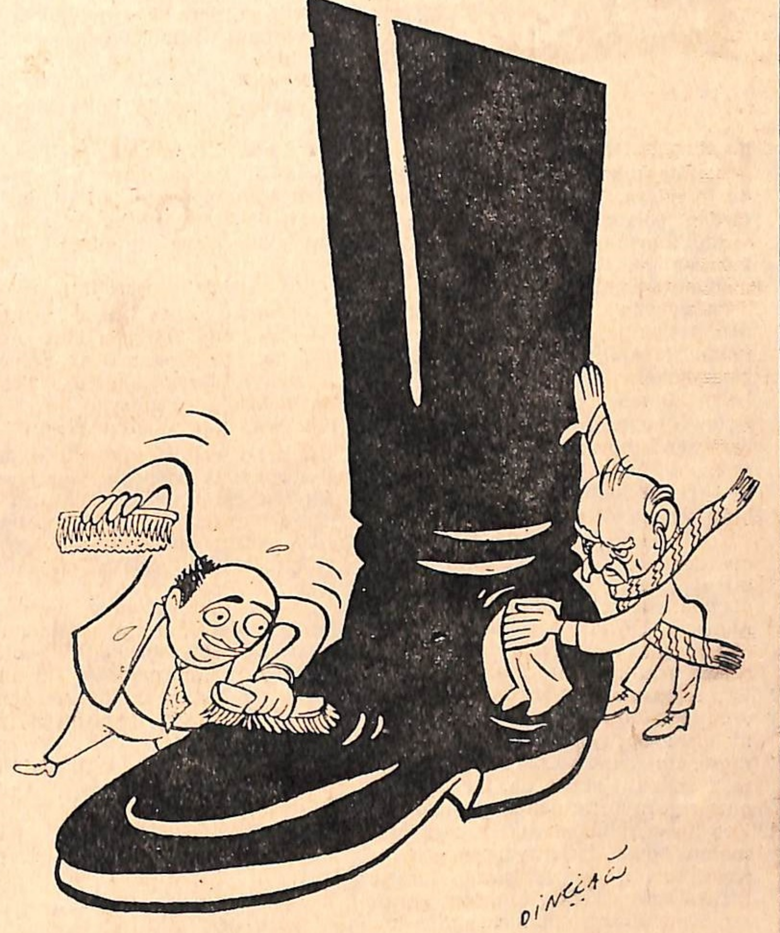
Biz durumun o kadar karanlık olmadığına, gerek CHP'nin, gerek AP'nin yeni ve başarılı liderler çıkarabileceğine inanıyoruz.

Elverir ki bugünküler sorumsuzca inatlarla yolu tıkamasınlar.

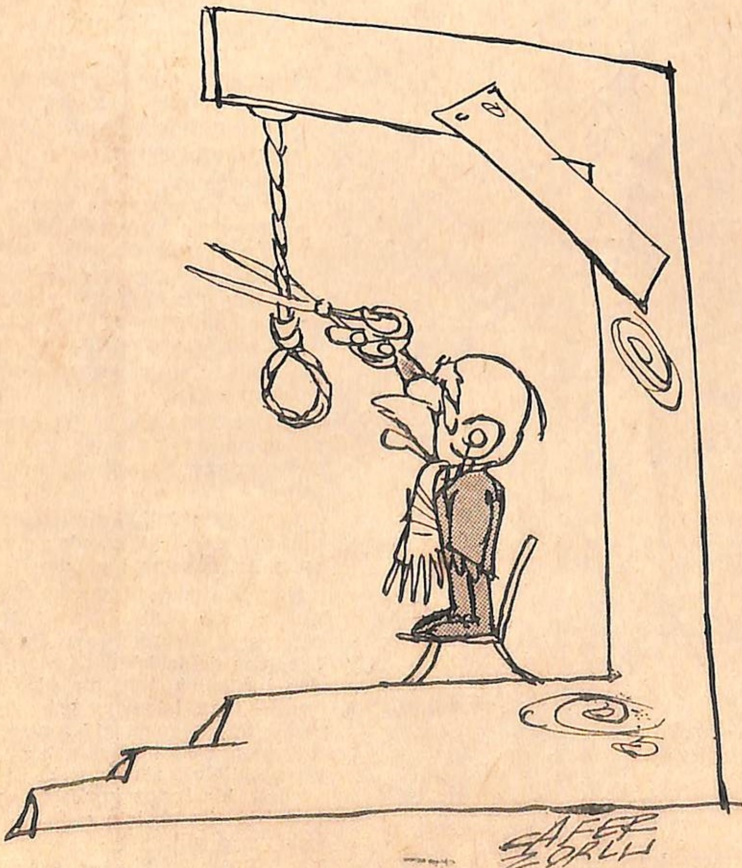
Biraz da Türkiye'ye «anlayış» gösterilsin artık.

Lütfen...

AKBABA

— İnönü ile Demirel, ordunun başarı ile kışlasına dönmesini istediler. —

Yazısız

Dünyayı Değiştiren Adam

Vedat Saygel

KENDİNE kalsa, ömrünü evinde tüketirdi. Kapanırdı bir odaya, hiçbir aksaklığı görmeden, yolsuzlukları duymadan, en vurdumduymazları bile çileden çıkaracak güçteki olaylara kafa yormadan tamamlardı yaşamını.

Fakat yalnız değildi ki... Kendinden başka karısı, kızı, iki de oğlu vardı. Babalarının aksine hepsi de birer sokak delisiydi. Bir silgi, bir kalem alınacak olsa, anasıyla danasıyla dökülürlerdi sokağa. Yaşlı adamcağızı bıraksalar ya... Ne gezer!...

— Haydi baba, biz hazırız, diye hora teperlerdi ensesinde!

Gık diyemezdi önceleri. Her «Haydi» denişte, «Kalk» komutu almış bir er çevikliğiyle toparlanıp düşerdi yola. Sonraları umursamaz oldu. Alınacak şeyleri, yapılacak işleri «Yarın» lara sallamaya başladı. Dışarısı ürkütüyordu onu. Haksızlıklar, saygısızlıklar, sorumsuzluklarla dolu akordu bozulmuş bu düzen, sinirlerini bozuyordu. Her şeyi görmese, duymasa ya... Olmuyordu işte. Gözlerini yumsa da, bu korolası gözler görüyor; kulaklar duyuyordu! Eve hasta dönmektense sokağa çıkmamak daha hayırlıydı ya, kıvıramazdı artık. Her işi yarına bıraka bıraka ağzına kadar dolmuştu yarınlar. Emeklilik işleminden, nüfus kütüğü nakline; oğlanların pabucundan, kızın kitaplarına varıncaya dek halli gereken bir sürü iş kendini bekliyordu.

Çıktılar. İşte daha ilk adımda suratı asılmış, eli ayağı titremeye başlamıştı. Başına geleceklerin önsezisinden miydi, ne?

Elbette ondandı. Olacakları tek tek biliyordu. Biraz sonra durağa gelip otobüs beklemeye başlayacaklardı.

Durağa geldiler ve beklemeye başladılar.

Er - geç gelecekti otobüs.

Geldi.

Güreş, boks, judo karışımı bir çabayla doluşacaklardı içine.

Doluştular.

Dağ gibi yığılacaklardı biletçinin başına.

Yığıldılar.

Yolcunun biri, ikisi bozuk para verse, üçüncüsü, beşincisi mutlak kocaman bir bütünlük uzatıp altmış kuruşun üstünü bekleyecekti. Biletçi bozuk para arayacak, bilet sırası bekleyen onca insan ayakta kalacak. Kimbilir kaç durak otobüs durup kalkacak, biletçi o kocaman paranın üstünü vermek için bozukluk aranacak. Yeni binenler de yığılacak mı üzerlerine!...

Motor gürültüsünü bastıran bir «Of» çekti:

— Adam olmaz bizim insanlarımız!

Olmazdı.

— Siz?...

Baktı, biletçi elini uzatmış soruyor. Sıra kendisine gelmişti demek. Nasılsa biletçiye güçlük çıkaran olmamıştı demek!

Ceket cebini aradı, pantalon cebini aradı, yelek cebini aradı, dört biletlik bozuk para bulamadı. Uzattı gıcır gıcır bir yüzlük:

— Dört tane altmış kuruşluk, dedi.

Dedi ya, dert biter mi? Biraz sonra paranın üstünü alıp geçeceklerdi ortalara.

Geçtiler.

Oturacak yer de bulacaklardı ama, tek tek.

Buldular. Karısı bir delikanlının yanına ilişti, kızı, karşı koltukta bir yaşlı adamın yanına... Oğlanlarla kendi de birer yer buldular, arabanın içinde geniş bir dörtgen kurdular.

Bir «Of» daha çekti ihtiyar:

— Adam olmaz bizim insanımız! İşte bir anda kahveye dönüverdi otobüsün içi! Ama neden? Yolcunun oturmayı bilmemesinden... Teşkilâtın başına işten anlayan birini geçireceksin, bak çıt çıkıyor mu?

Örneğin kendi olmalıydı ki, insan gibi yolculuk nasıl olurmuş herkese tek tek öğretmeliydi. Dikilirdi arabanın kapısına, tek gelenleri tek kişilik yerlere oturturdu, çift gelenleri çift kişilik yerlere... Oysa şimdi...

Sağ koltuktaki yolcu, ayakta kalanların bacaklarının arasından başını uzatmış, sol koltukta oturan tanıdığıyla konuşuyordu. İki koltuk önde yer bulan, iki koltuk gerisinde kalana sesini duyurmaya çalışıyordu!

— Of of! Nasıl adam edebilirsin bu görgüsüzleri? En iyisi tersleyeceksin! «Arkadaş, biz sizin sohbetinizi dinlemek için mi bu arabaya bindik?» diyeceksin ki, utanmanın ne olduğunu öğrensin!

Evet, terslemeliydi. Söyleyeceklerini tasarladı, fakat tam ağzını açtığı sırada evden çıkarken bakmayı unuttuğu çok önemli bir şey aklına geldi. Başını uzattı ayakta kalan yolcuların bacaklarının arasından, karşı koltukta kalan karısına seslendi:

— Sobayı söndürmüştün değil mi?

Karısının cevabını duyamayınca yeniden sordu:

— Ha?

— Söndürmüş beybaba, diye cevabı iletti ayaktaki gençler. Anahtarı da paspasın altına bırakmış.

Gençlerin bu yardımına teşekkür edeceğine sinirlendi. Sinirlendikçe, «Bırakın kendi söylesin efendim... Başkalarının hususî hayatlarına karışmak sizlere yakışır mı?» demeyi düşündü. Ama demedi bir şey. Eli ayağı tir tir titreyerek indi otobüsten ki, ohoo... kaldırım değil, mahşer yeri! İnsanlar biribirlerini göğüslemekten, yürümeye fırsat bulamıyor! İten, dirsekleyen, kaldırımın göbeğinde kümelenip çene çalan, ayaklar altına işportasını açan, sinemaya girmek için bilet arayan, sinemadan çıkan, karaborsa yapan biribirine karışmış!

— Ooof, of!... Adam olmaz bizim insanlarımız... Yetkili biri olacağım ki...

Oluverdi hemen. Yukarı çıkacakları sağ kaldırıma topladı, aşağı inecekleri karşı kaldırıma yolladı.

Hah şöyle... Karaborsa bilet satanları yakaladı, gişenin dışında bileti satılan sinemaları kapadı, çevresine baktı ki, eski tas, eski hamam! Millet kendine yol açmak için hâlâ dirsekleşip duruyor!

Çevirdi başını. Bir kereye mahsus olmak üzere görmezlikten geldi. Eğildi yeni sorunlara:

— Sonra şu caddelerin pisliği ne böyle?...

Saygısızlarla, görgüsüzlerle sıkı bir savaşa girişmek gerekirdi. Sağlık sorunlarına çare arayanların «Vatandaş, yerlere tükürme» gibilerden öğüt vermesiyle, Belediyenin «Sokakları kirletmek yasaktır» demesiyle bu başıboşluğun önü alınamazdı. Senin tükürmen, benim sağlığımı tehlikeye soktuğuna; senin yerlere çöp atman, benim yaşadığım yeri kirlettiğine göre herkes biribirini kontrol etmeliydi.

— Ooof, of! Nerde bunu yapacak seviyedeki adam!

Çıkardığı paketten bir sigara yaktı, dumanını dertli dertli içine çekerek söndürdüğü kibriti bir fiskeyle önündeki insan seline doğru attı!

Daha çok şeyler yapacaktı ya, karısının:

— Huu, diyen sesiyle kendine geldi. Belediyeyi geçiyoruz.

Keşke geçip gitselerdi de, şu soğuk, şu insana ürküntü veren yere girmek zorunda kalmasaydı.

— Siz burada bekleyin beni, diyerek sinirli adımlarla girdi içeri.

Memur yüzünün nasıl bir yüz olduğunu çok iyi bilenlerdendi. O sert yüzün karşısında, işinin bitirilmeyeceğini bildiği halde ezilip büzülmek zorunda kalacaktı. Kendine yönelen şifreli bakışlardan, işinin kaç liralık rüşvetle yapılabileceğini anlamaya çalışacaktı.

Hiç, ama hiç sevmediği şeylerdi bunlar.

Çıktı basamakları. Odaların bulunduğu geniş koridora geldi. Ooo, görmeyeli ne çok değişiklikler olmuş! Her duvarda bir yazı: «Vatandaş! Burada çalışanların tümü memur olup senin işini en kısa zamanda görmekle yükümlüdür. Bu nedenle vereceğin bir sigaranın dahi rüşvet sayılacağını, kanunlar karşısında suçlu duruma düşeceğini unutma!»

Sevindi ama, bunun sadece duvarda kalacak bir gözdağı olmaktan ileri gitmeyeceğini biliyordu.

Elinde evraklar, bir odaya girdi.

İşte bütün bakışlar üzerine çevrilmişti. Yüzler asık değildi ama, gözlerde gizli bir pazarlık vardı.

Aldılar elindeki kâğıtları.

— Vermemeli, diye içinden geçirdi adam. Alan almaya alışmış. Asıl verene vermemesi gerektiğini öğreteceksin ki, rüşvetin kökü kazınsın!

Masalara baktı, ohoo çoktan elden ele taa kapının dibindeki masaya kadar gidivermişti kâğıtlar. Orada da son imzayı çakıp:

— İşiniz tamam, hayırlı olsun, diyerek uzattılar.

İçi bir hoş, aldı işi biten evrakını. Şöyle bir bakındı, ne rakam söyleyen var, ne açıkça para bekleyen...

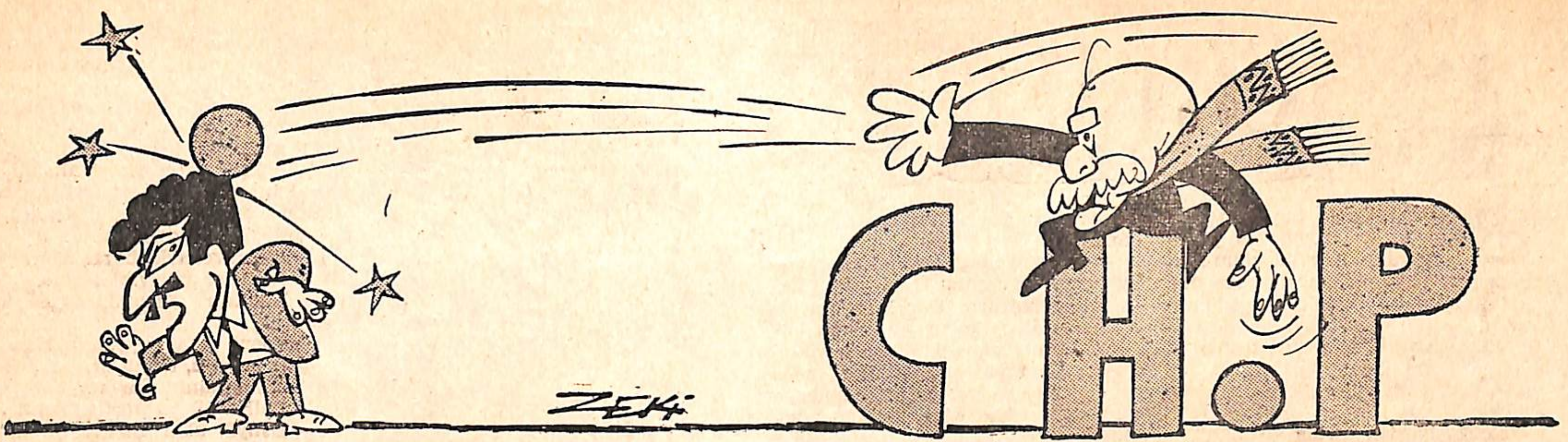
Bu yolları biliyordu. Öyle görünürlerdi de, daha kapıdan çıkarken ardından hademeyi gönderirlerdi.

Kapıdan çıktı, merdiven başına gitti, dönüp baktı ki, aaa... Kimsecikler yok peşinde! Gayrı ihtiyarî eli cebine daldı, kâğıt paraların içinden bir onluk aldı, bir süre bakışlarıyla para istemeye gelecek olan kişiyi aradı, gelen giden yok. Başkalarının hakkını yemiş bir kimsenin ezikliğiyle ağır ağır basamakları indi, bir hırsız korkaklığıyla izini kaybettirmek için caddenin kalabalığına girdi!

Vedat SAYGEL

— Eyvah, ipin ucunu kaçırdık!..

— İnönü, «Ecevit'i kendine getirecek, elimde çok silâh var» dedi. —

İNÖNÜ - ECEVİT MAÇI

Halk Partisi ringine dostla düşman üşüştü;
Paşa'nın karşısına bu kez Ecevit düştü.

Ecevit daha gençtir; atak ve deli dolu;
Tekniği zayıfsa da gayet kuvvetli solu.

Paşa'nın Ecevit'e göre ters düşer gard'ı;
Şimdiye dek Ecevit iyi maçlar çıkardı.

Maçın başlangıcında puvana etti veda;
Şans vermedi Paşa'ya ilk raundda Tekirdağ.

Paşa'mızın hizipe yetmiyor pek takatı;
İkinci raundda da Bülent aldı Tokat'ı.

Tam üçüncü raundda maça verir dendi son;
Baktık ki Ecevit'e raund verdi Trabzon.

Paşa çakmaz direği sığınıp Yaradan'a,
Dördüncüde Paşa'ya oyun etti Adana.

Beşinci raundda da Paşa kalmıştı yaya;
Bu raundu Bülent'e veriyordu Antalya.

Altıncıda Paşa'nın dünyası oldu kara;
Bülent'in zaferini kutluyordu Ankara.

Tam yedinci raundda Paşa yapıyor yorum;
Bu raundun sonunda Bülent'e geçti Çorum.

Sekizincide duyduk ah'ı, vah'ı, yazığı;
Paşa böyle kaptırdı Bülent'e Elâzığ'ı.

Paşa sekiz raundda Ecevit'i yokladı;
İl il gezdi Ecevit hep havayı kokladı.

Paşa'mızın güçlüdür bileğiyle yüreği;
Solu da iyi ama bilhassa sağ direği...

Sekizinci raundda bir sağ uzattı Paşa,
Bülent hapı yutmuştu eğer gelseydi kaş'a.

Yıllar yılı Paşa'mız Parti'de yalnız kalır;
Adam adama maçta Paşa her maçı alır.

Hayda bire aslanım, bileğe bak bileğe;
Paşa'nın yumruğunu sorun Kasım Güleğ'e.

Daha yakın bir maçta ringe atıldı havlu;
Parti dışında aldı soluğu Feyzioğlu.

Ecevit'in şimdilik iyi gidiyor şansı;
Çok kıvrak görünüyor swing'leri ve dansı.

Bence Bülent dayanır maçın on raunduna;
Paşa getirir O'nu sonunda bir punduna.

Parti parti olalı görmedi böyle oyun;
Bu maç yakında biter, Kırıkoğlu sen soyun.

İçin için kaynıyor Halk Partisi karışık;
Uyutmak istemişti Paşa'yı bir de Bakşık.

Sabırlı yüreciği benziyor bir demire;
Acı acı gülüyor şimdi Paşa İzmir'e.

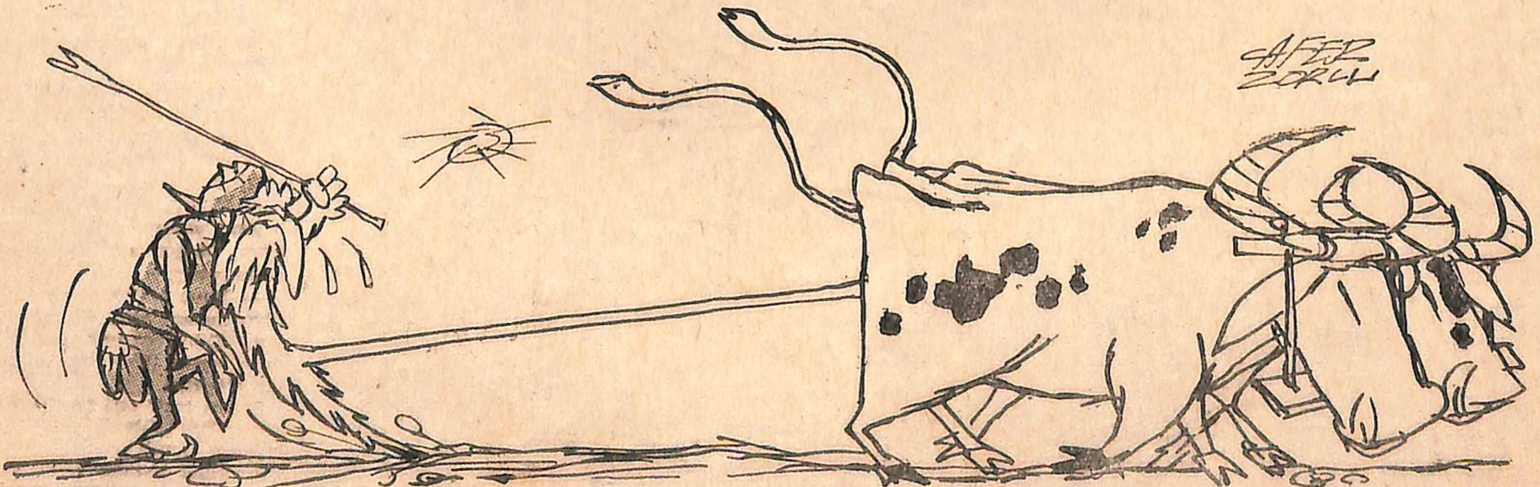
Paşa daha kuvvetten kesilmedi, dinmedi;
Nice seçimler verdi, lâkin ringden inmedi.

Paşa yenik gibiyken şaşırtır bizi, o ne?
Ya nakavtla kazanır, ya eder abondone.

Daha bir kaç raund var bakalım ne olacak;
Sonunda galip diye kimin kolu kalkacak?

Maçın son raundunda olabilir bir sürpriz;
Paşa'ya saygımız var, Ecevit'i severiz.

Mukadder ÖZAKMAN

— Köylüler emeklilik hakkı istiyor. —

EŞEK ARISI

BURHAN ESEN

BEN ömrümde bir defa çektim kafayı. Henüz 19 yaşlarındaydım. Kör Yusuf'un hurdalaşmış açıkkasa kamyonunda muavinlik ettiğim günlerde yedim o haltı.

Yükü Manisa'da yerine teslim ettikten sonra usta:

— Gel, dedi, önce Bağdat'ı tamir edelim.

Kebapçılardan birine girmiştik.

Anadolu'da kebapçılık meyhanecilikle birlikte yürür. Usta kocaman bir şişe rakıyı da koydurtmuştu masaya:

— İç ulan!

— İçemem...

— Nasıl içemezsin, sen erkek değil misin?

— Erkeğim ama...

— Aması da ne oluyor? Yuvarla gitsin!

— Anam kızar.

— Anan nereden duyacak bee... Ben senin gibi boşboğaz değilim. Eve gidince: «Bizim sünepe Mıstık acı su içti» diye ilânat yapmam.

Sustum. Ve yüzüm yere düşecek gibi oldu. İçimden: «Ah ana, dedim, biz şüfer milletine dahil olduk emme sen, kadın milletinden olduğunu gösterdin. Usta arabanın şüfer mahallinde karı sevdi dediysem, hemen git aylesine ulaştır demedim ya...»

O öfkevle bardağı elime aldım. Sonuna dek bi yudumda dibini buldum. Gözlerimden şimşekler çaktı, yıldızlar uçtu. Lâkin renk vermedim.

Usta:

— Sen bu işin acemisine benzemiyorsun, ulan köftehor, dedi, numaradan içemem diye uyutmaya kalktın bizi.

Kadehi tekrar doldurdu:

— İkile şunu...

— Yetsin gayri, dokunur...

— İkile dedik. İçki masasının töresi budur.

— Töre falan bilmem.

— Masadan daima çift kalkacaksın. Üçledin mi dörtleyeceksin. Beş mi oldu, altıya çıkacak. Tek kalmıyacak. Uğursuzluk getirir. Ben bir kere tek kalktım çilingir sofrasından sonu kötü oldu. Yolda arabayı ters kepçe getirdik.

Masamıza nakliyat ambarının patronu da oturmuştu:

— Yusuf haklı, dedi. İkile oğlum. Arabanın önüne tavşan çıkmış gibi uğursuzluk getirir içkinin teki.

Ben kadehi usulüne uygun hale getirmeye, aksıra tıksıra ikilemeye çalışırken usta tavşan işini ele almıştı:

— Ah o namussuz tavşanlar, ahh... Yarama dokandın Üsen ağa. Tavşanlar olmayaydı Kör Yusuf şincik milyonerdi. İstanbul — Ankara hattını Pehlivanlara kaptırır mıydım? Değil olimpiyat şampiyonları, onların piri gelse kuracağım otobüs işletmesini yıkamazlar, kolumu bükemezlerdi.

Ankara — İstanbul arasına sekiz ortak Magirüs atmıştık. Şüfere de para vermiyoz, ben kullanıyom. Ayda sekizyüz mayiş işliyor. Dolu gidip dolu geliyoruz. Ayakta yolcu alıyor, yollardaki ördekleri topluyoruz o biçim. Ortaklık dışı makaslama işliyor. Kaçtayız Üsen?

— Beş...

— Tez altılayalım şunu. Çiftlensin de lâfımı öyle tamamlayayım...

— Hadi şerefe! Mıstık kadehin boş mu?

— İstemem. Başım döndü...

— Üçle şunu...

— Üçlesek çiftlemek lâzım.

— Elbette, tek kalkılmaz.

Kadehler yuvarlandıktan sonra devam etti usta:

— Ankara'dan yola çıkmıştık akşamleyin. Ellinci kilometrede, bir tavşan fırladı farların önüne. Bi sağa, bi sola volta furuyo. Dans ediyor sanki mübarek. Öyle sevimli ki... Daha yavru galiba.

Ne merhamet edersin, çiğneyip geçsene. Kıyamadım. Yaşasın yavrucak, dedim, doysun dünyasına. Sen ona acırsın ama, o sana acımaz! On kilometre gitmiştik. Öndeki arabayı sollayayım derken, yallah uçurumdan aşağı... Kız gibi Magirüs atom gibi parçalara bölündü. Ezrail'den zor kurtardım yakayı.

— Ya yolcular? Onlar ne oldu?

— Yolcuya kim bakar? Benim Magirüsüm hurda malı olmuş, kırılmış, parçalanmış. Yolcuyu düşünen kim?

Hadi şu içkiyi kapaklayıp kalkalım.

Benim kadeh de doldurulmuştu.

— Usta, ne bu?

— Kapak!

— Benzin deposunun kapağı mı?

— İçki faslı biterken kapaklamak şarttır... Arabanın ortağı da yok. Tavşandan çektiğimizi, senden çekmeyelim.

Çaresiz kapaklama faslına da katılmıştık. Körkütük olmuştum temelli. Ayağa kalkınca yerde yürümüyor, havada uçuyordum sanki.

Usta, yüzüme baktı:

— İçki seni tutmak üzere. O seni yere vurmadan, anasını belle. Yuvarla bir duble daha...

— Temelli yere serileyim diye mi?

— Çivi çiviyi söker. Yarım sarhoş tez ayılmaz, derler. Al şu parayı. Önce elini yüzünü yıka, sonra dediğimi yap. İç bir kadeh daha.

Onluğu aldım. Bitişikteki kahveye gittim:

— Yap bir sade kahve, dedim.

Kahve büsbütün içimi karıştırmıştı. Dışarı fırladım. Midemdekileri döktüm kaldırımın üzerine.

Çarşıda gece yarısı hem dolaşıyor, hem de abuk sabuk söyleniyor, herzeler saçmalıyormuşum.

Bekçi beni posta ettiği gibi karakola götürmüş. Komiser, bekçiye:

— Bu kim ulan? diye sormuş.

— Serhoş gomserim!

— Ne biçim sarhoş bu? Sarhoş bile olmaz. Nârâ atar, cıvıtır. Abuk sabuk konuşmaz. Bu herif zıpır delinin biri.

Evrak düzenleyip, beni Manisa'nın meşhur akıl hastanesine teslim etmişler.

Sabah olmuş. Öğle olmuş. Muavin Mıstık yok ortalıkta. Usta başlamış beni aramaya. Nihayet biri:

— Bekçiler gece yarısı Allahın işine karışan bir serseriyi karakola götürdülerdi, o olmasın, demiş.

Usta gitmiş karakola:

— Bizim muavin burada mı?

— Komiser muavini izinde.

— Komiser muavini değil, şüfer muavini.

Meseleyi çakallamışlar o zaman:

— O hergele, demişler, zır delinin biri. Tımarhaneye sevkettik!

— Deli değil, sarhoştu fukara.

— Deliydi ulan. Bizden iyi mi bileceksin?

— Değildi yahu...

— Deli dedik, uzatma.

— Yazık etmişsiniz çocuğa. İki duble rakı içti. İşin acemisi, kaldıramadı.

— Vay şuna da bak! Bizi görevden alıkoymak istiyor. Atın şu serseriyi nezarete!

Ustayı da tıkmışlar içeriye. Birimiz tımarhanede, ötekimiz mapusanede. Bereket ambar patronu Hüseyin ağa olayı haber almış. Düşmüş peşimize. Tanıdıklar bulmuş, torpiller ayarlamış. Ben zır deliyim, ustam da karakolu basmış. Az buz hırlı kişiler değilmişiz yâni. Uzun çabalardan sonra, nihayet yeryüzüne çıkarabilmişti ikimizi.

Manisa denilince, aklıma orada başımızdan geçenler gelir. Hastanenin altını üstüne getirmişim. Başhemşire:

— Bu zırzır deli demiş, ağır deliler koğuşuna tıkın! En azgın deliler beni görünce korkmuş âbicim. Oysa kimler yoktu ki orada:

— Bu Hitler, Almanya'nın kralı...

— Aha şu Abdülhamit. Az önce canı sıkılmıştı. Keyiflenmek için cellâtlarına seslendi: «Şu üç kişinin urun kellesini, yaşatman!» diye.

— Beriki şişman, manda gibi adam sivrisinek!

— Sivrisinek mi?

— Değil ama, kendini öyle sanıyo. Az önce koğuşa filit sıktık da öldü.

— Kımıldıyor ya...

— Tesiri geçmek üzere filitin. İki saat sürüyor ölümü. Günde beş on kere pompa sıkıyoruz ki kafamız dinleniyor biraz. Bak kımıldıyor, gözlerini de açtı. Öldü de yeniden dirildi güya. Deli aklı n'olacak! Sana doğru bakıyor. Aman kendine mukayyet ol. Sivrisinek değil mi, sokacak!

— Nasıl sokuyor, iğnesi var mı?

— Ağzıyla ısırıyor...

Isırma lâfını duyunca sarhoşluk falan kalmamıştı:

— İmdaaat!... Kurtarın beni!... diye bağırmaya başlamıştım. Yanımdaki:

— Korkma, dedi, ağzında tut şu suyu. Üzerine doğru gelince püskürt. Filit sık yâni.

Su ile doldurmuştum ağzımı.

Sivrisinek üzerime yürüyünce püskürtmüştüm.

Boylu boyunca yere atmıştı kendini. Bir iki debelendikten sonra hareketsiz kalmıştı.

— Su biterse, ne yaparız? diye sordum.

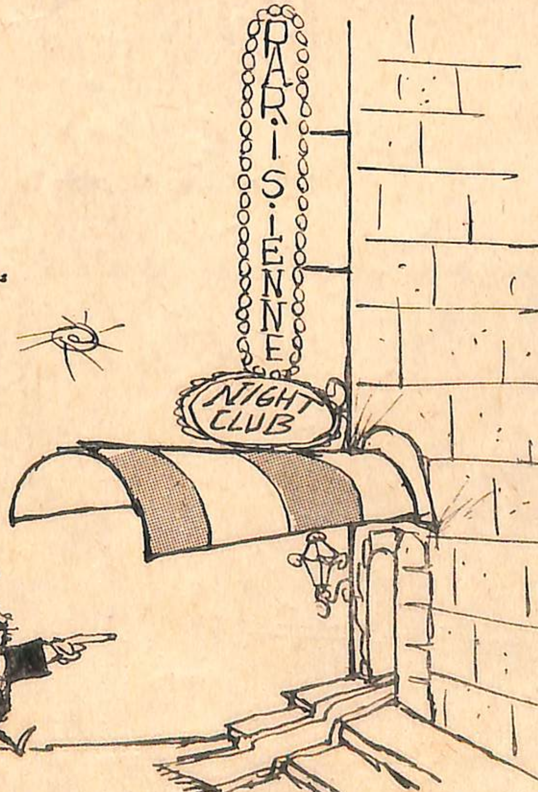
— Kolayı var, eşek arısı olursun. Ben yanımdakini akıllı sanıyordum. Meğer akıl fukarasının önde gideniymiş.

— Bana dokunamıyor Sivrisinek, diye devam etti. Çünkü eşek arısıyım. Dün sokmak istedi, yutuyordum teresi. Hastabakıcılar zor aldılar elimden.

Sonra tarif etti nasıl eşek arısı olunacağını. Otuziki adet sineği yakalayıp, canlı canlı yutacakmışım. Otuzikinci karasinek mideme indiği an, eşek arısıymışım gayri.

Yutabileceğimden değil, şöyle göz attım odaya. Tek sinek yok. Herifler yuta yuta sinek bırakmamışlar. Tü-

Fransa bizden işçi istiyor.

— Gazeteler —

— Ben Paris'e...

— Ben de Parizyen'e!..

mü birden eşek arısı olmuş, Sivrisinek korkusundan. Koğuşta tek insan benim. Sivrisinek soksa soksa yalnız beni sokacak.

Sabaha kadar işi su püskürtmekle idare ettim de Sivrisinek beni so. kamadı. Ambar patronunun çabası ile işkenceli koğuştan çıkarken, hemşirenin biri, doktora:

— Bu adam essahtan deli doktor bey, dedi. Çıkmasa iyi olur.

— Neden?

— Sabaha kadar su fışkırttı ağzından Alaşehir'li kara sevdalının üzerine.

Hemen atıldım:

— Su sıkmasaydım beni sokacaktı...

— İnsan insanı sokar mı oğlum?

— İnsan değil ki o...

— Ya neymiş?

— Sivrisinek!

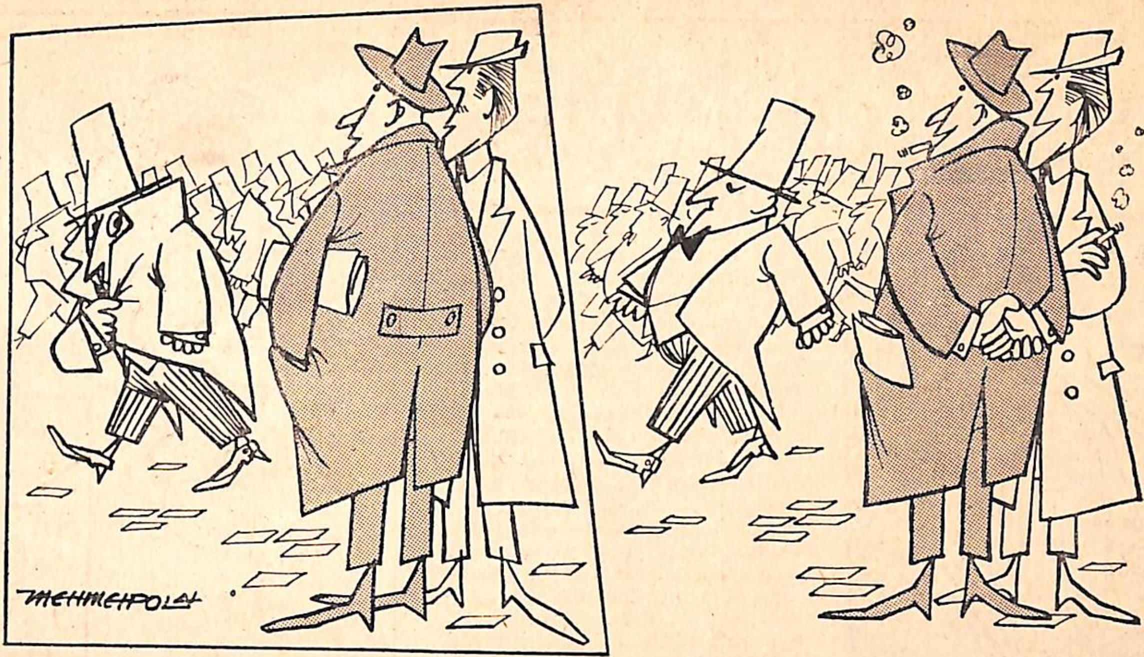
Doktor, hemşireye göz kırptı:

— Haklısın. Atın tekrar içeriye. Gerçekten hasta bu. Yanlışlık falan yok!

Zor söktük paçayı oradan.

Aklın kafatasının içinde mahpus bulunduğunu ispatlamak, delirmekten daha zordu.

Burhan ESEN

— Eyvah.. bugün zam var!..

— Oh, oh.. bugün zam yok!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

ÂDİLİĞİN ARŞINI

İNSAN zekâsının en önemli ve yararlı buluşlarından biri ölçü kavramıdır.

Tabiatta uzunluklar, kısalıklar, ağırlıklar, hafiflikler, sıcaklıklar, soğukluklar vardır. Ama hiçbir şey şu kadar santim uzunluğunda, şu kadar kilo ağırlığında, şu kadar derecelik ısıda değildir.

Hele şu kadar lira değerinde?...

Hiç değildir!

İnsna topluluklarının ürünleridir bütün bunlar. Ölçü kavramı olmadan ve iyi uygulamadan ne fabrika kurabilirsiniz, ne de hukuk düzeni. Ne plân yapabilirsiniz, ne pilâv.

Ölçüler ne kadar açık ve kesin olursa uygulamayı o kadar kolaylaştırır, toplumu o oranda ileriye götürürler.

Bizde ölçülerin genellikle keyfe bağlı ve kişi görüşüne göre değişebilir olmaları uygulamayı karıştırır çoğu kere.

Bir kaç yıl önce sınır kapılarımızdan birinde tanığı olduğum bir tartışmayı hatırlarım.

Gümrükçüler iri yarı bir vatandaşımıza ancak elde taşınabilir radyoların yurda gümrüksüz sokulabileceğini, onun getirdiği kocaman salon radyosunun ise o sınıfa girmediğini anlatmaya çalışıyorlardı.

Lâf uzayınca adam birdenbire radyoyu kucaklayıp vals yapar gibi döne döne dolaşmaya başladı. Yüzünün pancar rengini almasına, gözlerinin yerlerinden uğramasına aldırmadan avaz avaz haykırıyordu:

— Taşınabilir değil mi bu? Taşıyorum ya işte! Taşıyorum ya!

Sonunda dileğine kavuşup kavuşmadığını bilmiyorum. Hiç sanmam. Üstelik fıtık olmadıysa şaşarım.

O sırada gümrüksüz radyo ithali için kıstas taşınabilirlik gibi belirsiz bir kavram değil de «şu kadar watt gücünün altındaki cihazlar» kabilinden kesin ve teknik bir ölçü olsaydı, vatandaşımızın feryat figan dans gösterileri yapmasına hacet kalmazdı.

Gümrük ölçülerindeki daha kötü belirsizlikler «Her yolcu içtimaî mevkiine uygun miktarda giyim eşyası getirebilir» gibi kayıtların ortaya koyduğu keyfiliklerdir.

Ne demektir içtimaî mevki? Almanya'da maden işçiliği ederken tatile gelen bir ilkokul öğretmenimizin mi içtimaî mevkii daha yüksektir, Paris alışverişinden dönen bir gazino şarkıcımızınki mi? Gümrük memurlarımızın hangisinin tek bavulunu altüst edeceklerini, hangisinin yirmi parça eşyasını şakacıktan okşamalarla içeriye koyuvereceklerini tahmin buyurursunuz?

Şimdi çıkmak üzere olan Emlâk Vergisi Kanununda da bir sürü özel yorumlara, tartışmalara, belki de gizli pazarlıklara yol açacak «keyfe bağlı» ölçü kayıtları var.

Söz gelimi, manzaralı katlardan binde 10 ilâ 15 fazla vergi alınacakmış.

Hadi bakalım, çıkın işin içinden: «manzara» nedir?

Vergi takdirine gelmiş kişilerle kat sahibi arasında nasıl konuşmalar geçebileceğini düşünün:

— Maşallah, katınızın manzarası pek güzel! Binde onbeşlik sayılır.

— Manzara mı? Hangi manzara?

— Aman efendim, bir de soruyorsunuz! İçim açıldı vallahi.

— Rica ederim beyefendi, ne kolay açılıyor sizin içiniz! Hani? Deniz yok, bir şey yok!

— Şu iki apartmanın arasından kenarı görünen su parıltısı pek hoş.

— Arsanın çamuru o. Şimdi güneş vurmuş da parlıyor. Her zaman mide bulandırır. Yazın da kurur zaten. Siz ona hoş diveceğinize şu taraftaki çöplüğe baksanıza.

— A, orada da kediler oynaşıyor. Kediye bayılırım ben... Ötedeki koru da nefis.

— Koru değil o, mezarlık!

— Olsun. Selvi de güzel ağaçtır. Binde onbeş efendim!...

Para pul hikâyelerinde karışıklık neyse ne... Ama özgürlükle, cezayla, hele canla ilgili konularda belirsiz ölçüler uygulanmaya başlayınca değişiyor iş.

Şimdi Türk kamuoyunun önüne şu konu geldi:

— Hangi suçlar siyasîdir, hangileri değildir?

Şakası yok; yaşla kuru öyle ayrılacağa benzer. Ayıracak olanlar da politikacılarımız.

Güçlük, konunun niyetlerle ilgili oluşundan geliyor.

Siz benim kafamı yarmışsınız. Ben diyorum ki:

— Gözümün rengini beğenmedi de ondan vurdu kafama. İşlediği âdi suçtur.

Siz diyorsunuz ki:

— Hayır efendim, keratanın politika üstüne yazdıklarını protesto etmek için vurdum. Suçum siyasidir.

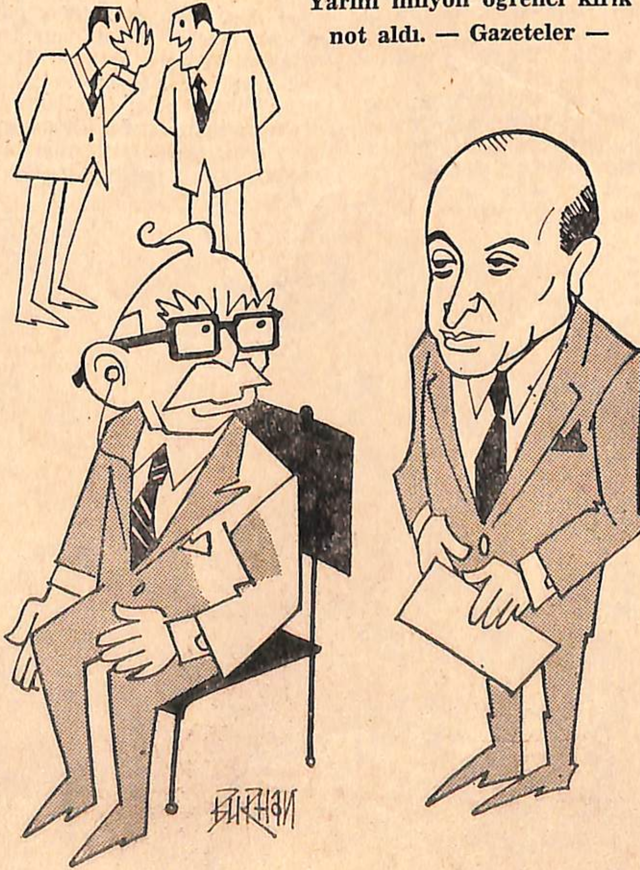
Kim kestirecek adamın o sırada içindeki niyetin ne olduğunu?

Tek haklı ve insanca tutum, kanunları ancak ispatlanabilen objektif durumlara bağlamak, kimsenin iç dünyasıyla ilgili falcılığa kalkmamak, hele özel yorumlara göre sert ceza dağıtımına girişmemektir.

Başka türlüsü siyasî suçların en âdisi olur.

Refik ERDURAN

Yarım milyon öğrenci kırık not aldı. — Gazeteler —

— Paşa, Kırıkoğlu'na da kırık not vermiş!..

Reformcu Rıfkı

Kenan Akıncı

RIFKI'nın kafayı üşütmesi, şu son bir kaç ay içinde oldu. Eskiden bir şeyciği yoktu oğlanın. O da senin benim gibi olağan bir kişiydi. Gazeteler, dergiler, kitaplar okur; radyo dinler, konferanslar dinler; tartışmalara katılır, çeşitli yurt sorunları üzerine o da bir şeyler düşünür ve söylerdi.

Bütün aydınlar gibi onun da en düşkün olduğu konu reformlardı. Yalnız biraz daha fazla düşkündü Rıfkı reformlara. Gazetelerden bu konuda yazılmış makale ve fıkraları, büyüklerin demeçlerini kesip toplar; umut verici bulduğu haberlerden büyük bir coşkunluk duyar, çocuk gibi sevinirdi: Böyle zamanlarda önüne çıkanı yakalar:

— Türkiye'miz bu reformlardan sonra bak ne duruma gelecek... Köylümüz, kentlimiz mutlu olacak... Herkes okuyabilecek, herkesin yarını garantiye alınacak, yurdumuz cennet olacak cennet! diye dakikalarca konuşur; sevincini, coşkunluğunu karşısındakine de aşılamaya çalışırdı.

Hele son zamanlarda, reformdan başka hiçbir söz etmez oldu: «Tarım reformu, toprak reformu, personel reformu, turizm reformu, spor reformu, üniversite reformu, sağlık reformu, beslenme reformu, müzik reformu, fizik reformu...» Daha neler de neler. Her söylediğinin başı da reform, sonu da... Sanırsınız reform yer, reform içer bu adam. Kahvehanede kahve yerine «Bir orta reform», çay yerine reformun demlisini ister... Öyle ki; öksürmesi bile değişti. Herkes gibi «Öhhö» demiyor da, «Öhhorm!» gibilerden bir ses çıkarıyor!... Bütün tasarılar ezberinde. Madde madde okuyor, açıklıyor, eleştiriyor...

Coşkunluğu bir kaç hafta sürdü Rıfkı'nın. Sonra yavaş yavaş söndü, yok oldu. Günlerce reform sözünü ağzına almadı. Sonunda bir gün:

— Olmuyor, dedi. Reformlar olmuyor bir türlü. Fakat suç bizde. Önce birey olarak kendi bünyemizde ve çevremizde reform yapmalıyız. Ondan sonra yurt çapında reform kendiliğinden olur.

Belli ki sabrı kalmamış. Bekleyemiyecek artık. Kendisi bir şeyler yapıp avunacak.

Ertesi gün gördüğümde neşeliydi:

— İdari reform yaptım! dedi.

— Nasıl? diye sordum.

— Demokrasiyi bütün kuruluşlarıyla gerçekleştirmek yolunda ilk adımı attım. Bundan böyle bizim evde yönetime herkes katılıyor. Kararlar oy çoğunluğuna göre verilecek. Bugün ilk toplantımızı yaptık ve önemli kararlar aldık.

Onun kadar ben de sevinmiştim:

— Ne gibi kararlar aldınız?

— Vallahi.. bir kaç karar aldık işte. Örneğin ben icra organı olarak görevlendirildim.

— O elidenki kâğıt nedir?

— Bu da aldığımız kararlardan biri: Alışveriş listesi. Teklifler oy'a kondu ve bu liste düzenlenip onaylandı.

— Görebilir miyim?

— Elbette.

— Ben de senin gibi yapacağım galiba. O bakımdan bir fikrim olsun.

— Hay gözünü seveyim, yaşşa be! Al da incele bak...

Uzattığı kâğıdı alıp baktım; baştaraf iyi, güzel: Yarım kilo kıyma, iki kilo patates, bir demet pırasa.. falan... Fakat aşağıya doğru birtakım garip maddeler sıralanmış: Dört balon, dört kutu çatapat, dört büyük çikolata, dört bekçi düdüğü...

— Maşallah, dört çocuk var ha?! dedim.

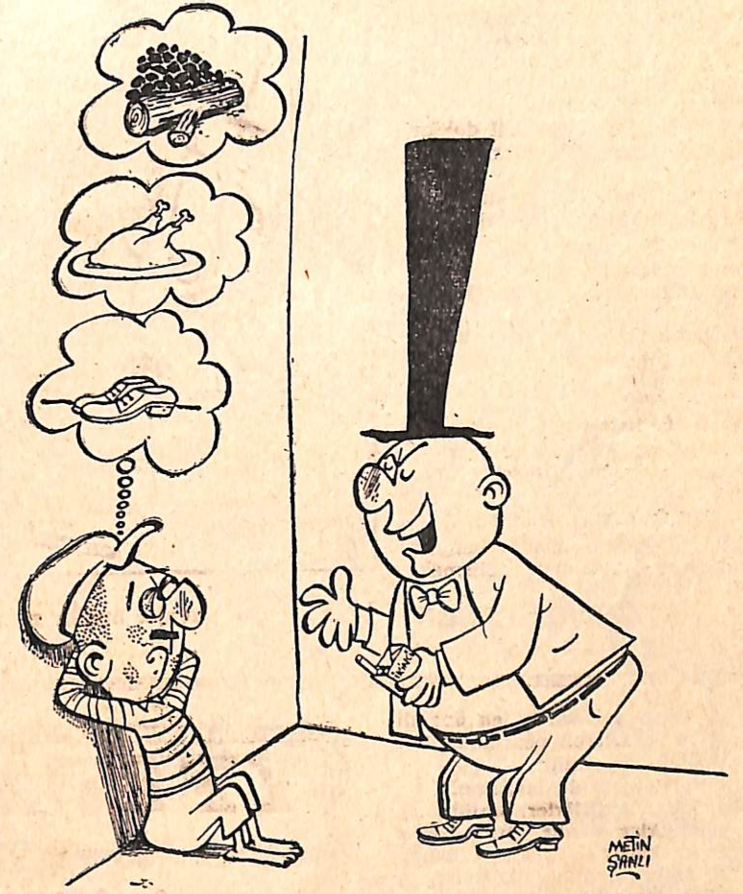
Pek şaştı:

— Nerden biliyorsun?

— Eh.. duyuluyor. Arkadaşlarla konuşurken sözü geçiyor da, oradan aklımda kalmış. Fakat bana sorarsan onları biraz erken katmışsın demokrasiye.

— Yoo, dedi. Ufak tefek pürüzler olacak elbet. Fakat demokrasinin selâmeti uğruna katlanacağız. Sonra.. ben onlarsız reform yapamam ki... Köksüz olur. Değil mi?

Ondan sonra Rıfkı, fırtına gibi girişti reformlara. Reformun biri bitmeden öbürü başlıyor ve gerçekleşiyor!

— Tekel Bakanı, «Tütün üreticisi himaye edilecek» dedi. —

— Hadi, hadi.. gene seni düşündük, yak bakalım bir cıgara!..

Personel reformu yapmış, evdeki bütün «personel» in yüzü gülmüş! Nasıl gülmesin; Rıfkı'nın aylığı, personele öyle bir bölüştürülmüş ki, kendisi eşten dosttan ödünç bulmak zorunda kaldı. Bakmış olacak gibi değil. Ne yapsın, ne etsin? Dayanmış vergi reform tasarısını. Bazı ufak tefek değişiklikler yapılmış tasarıda. Sonunda Rıfkı'ya, karısına, kaynanasına ağır vergiler konmuş da, durumu kurtarmışlar. «Vergiden muaf» tutulan dargelirliler, durumlarından çok memnunmuşlar. Bu arada kaynana paralarını yastık kılıfına saklarken, uyanık bir maliyeci olan büyük oğlan tarafından görülmüş. Büyük bir vergi kaçakçılığı da önlenmiş böylece.

Bir pazar günü eve götürdü, toprak reformunu gösterdi bana. Görülecek şeydi doğrusu: Bahçe yedi parsele bölünmüş, her parselin içinde bir kişi... Ellerinde, bel küreği, çapa türünden araçlarla çalışıyorlar. Çocuklarla büyükannelerinin yüzlerinden düşen bin parça... Toprak reformundan hiç de hoşnut olmuşa benzemiyorlar. Fakat nasılsa kanun çıkmış...

Oturma odası reformu, mutfak reformu ve kümes reformunu da gördükten sonra ayrıldık evden.

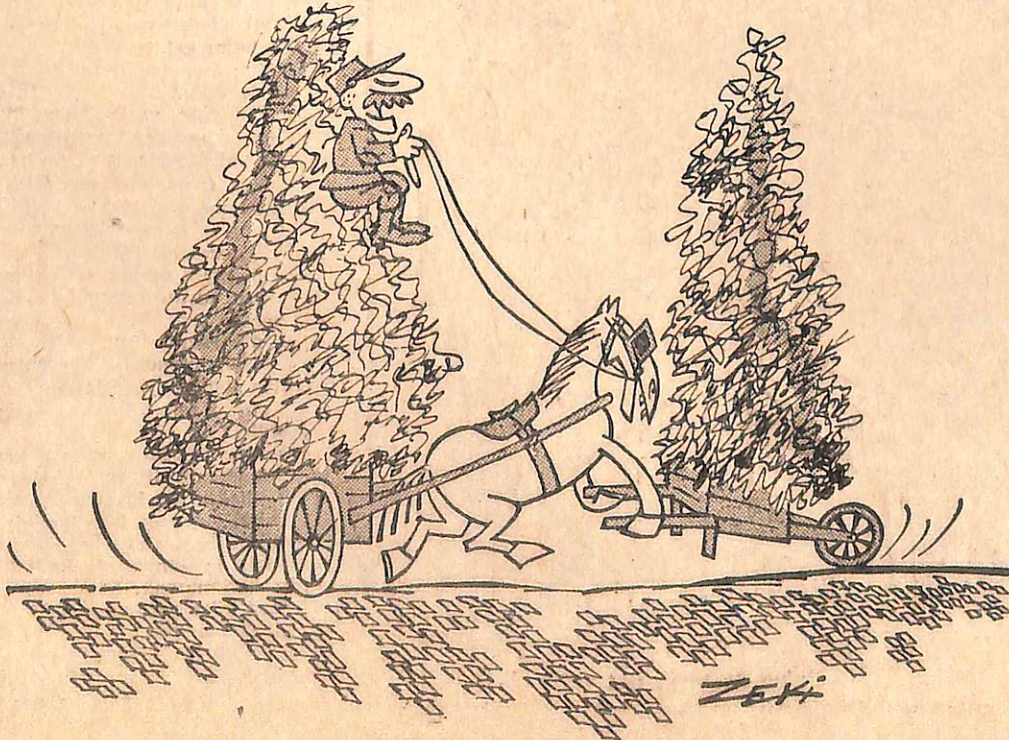
Ondan sonra daha birçok reformlar yaptı Rıfkı. Çalıştığı dairede de reformlar yapmaya kalkışınca, hele bu arada önündeki işleri karmakarışık etmeye başlayınca, kendisine bir süre sağlık izni almak zorunda kaldık.

Durumuyla ilgilenen doktor arkadaş, «İdefiks, midefiks...» gibilerden birtakım bilimsel sözler ettikten sonra:

— İyileşir, dedi. Yalnız, iyileşmesi reformların gerçekleşmesine bağlı. Her reform yapıldığında hastamız şifa bulacak ve reformlar tamamlandığında, tamamen iyileşektir.

Bunu duyunca bütün arkadaşlar umutsuz umutsuz başlarını salladılar: «Tanrı kimseye böyle şifasız dert vermesin...» diye mırıldandılar.

Kenan AKINCI

— Çöpler zamanında alınacak. —

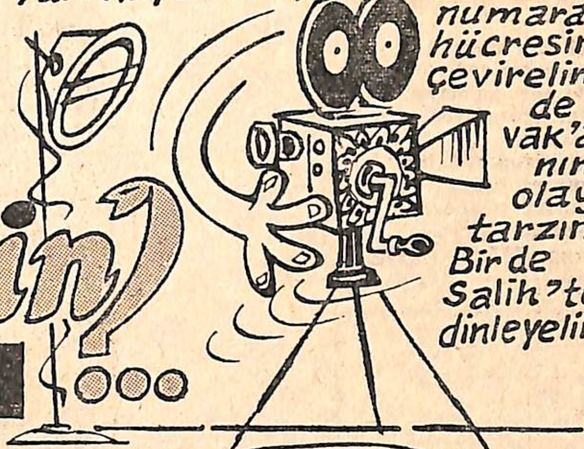
Hakikatli gerçek hayat hikayesi - resimli ve izahlıdır -

HER ERKEĞE DOKUNACAK BU SÖZÜ KİM DEDİ?. SALİH KURUSOVAN'I YİRMİ SENEYE MAHKUM ETTİLER... KARISINI GERDEK GECESİ TEMİZLEDİĞİ İÇİN... İNSAN KÖSKÖRPE KARISINI BÖYLE Mİ TEMİZLER SALİH?.. GÜYAM HACER, SALİH'E HEYECANDAN CİNSİ MÜŞKÜLATINI BİR TÜRLÜ YENEMEDİĞİ İÇİN (SEN DE ERKEK-MİSİN?..) DEMİŞ!..
- Gazetelerden -

Şen de Erkek-misin?

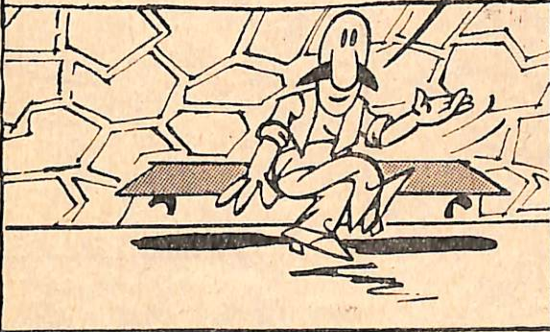
Yazan: Suavi Süalp

Çizen: ZEKİ

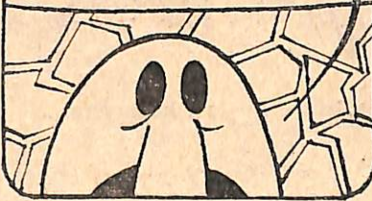

Şimdi kameramızı yağmalcılar yarı kapalı suçlu evi'nin 567 numaralı hücresine çevirelim de vak'a-nın olay tarzını Bir de Salih'ten dinleyelim.

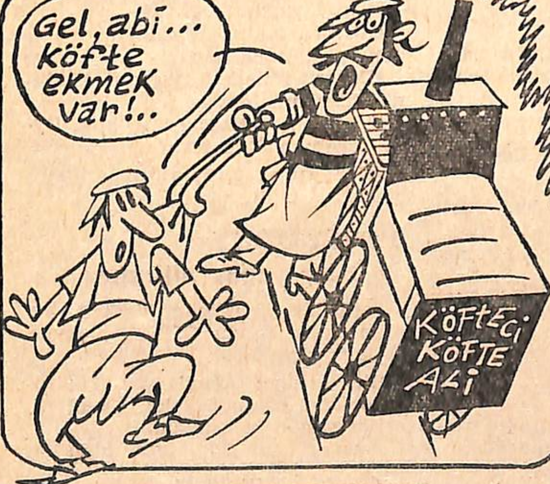
Oldu işte... Bir kerem elimiz karı kanına bulandı. Bundan on sene önce bir trafik kazasında anam, bacılarım ve de...

ağalarım ölünce öksüz kalıp, her kişi gibi ben de İstanbola vardım. Bizim kulübecikle sarı öküzü satmamdan cebime 547 lira kadar bir para girmişti...

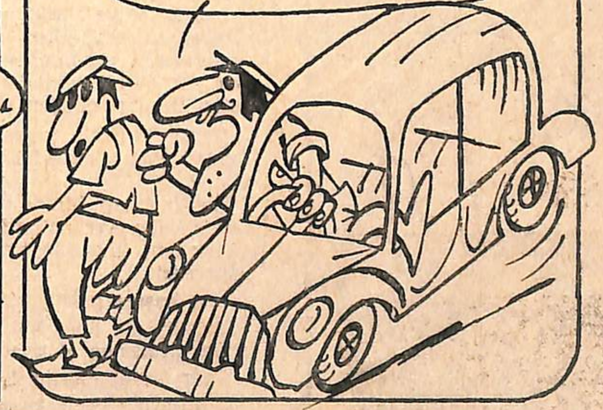

Göster cüzdanını vatandaş... Gösterelim hemen Alamanyanın yolunu!

Türlü tekalifler arasında hemşerim HURŞİT DOYMAZ'ı bulmak için epeyce bilmediğim yerlere girip çıktım... ve de sonunda Kaybolup gittim.. O gece bir parkta sabahlıyayım dedim!...

ŞEHİR MANİLERİ

Sinek kondu asmaya
Ne lüzum var asmağa
Beni bırakır gider
Bir göz kırpsan haspaya

Kimisi hep sarayda
Kimisi gezer ayda
Biz de geri kalmayız:
Fiyatlar hep uzayda

Benim yârim pek ince
Sallanır yel esince
Çalımından geçilmez
Mini - şortu giyince.

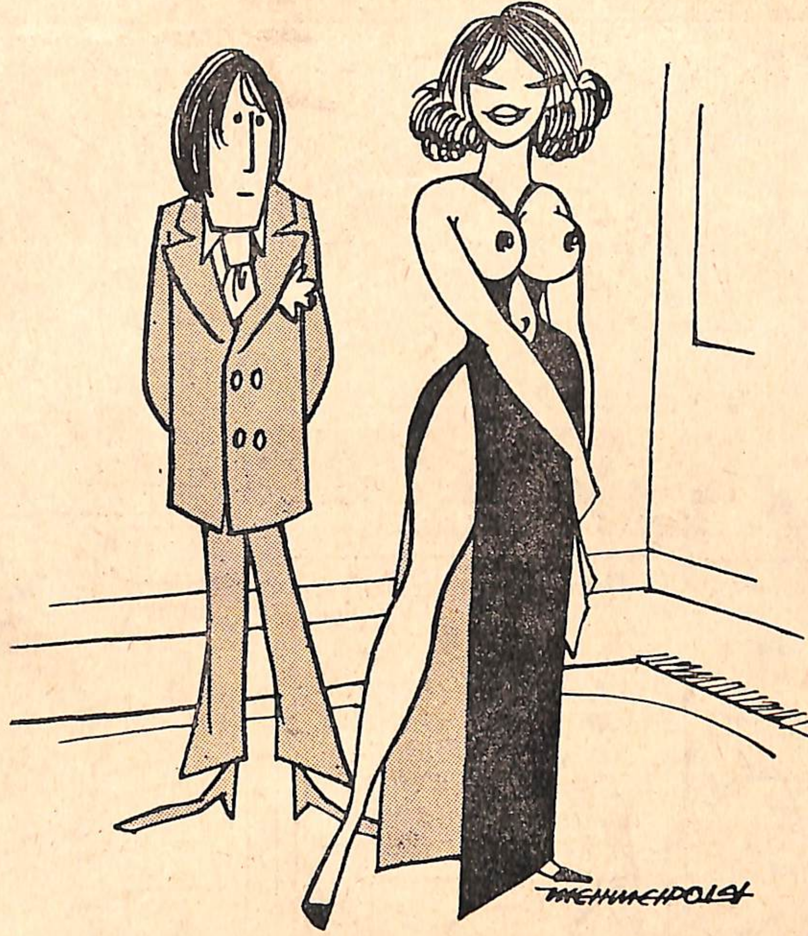
Yaşar Hâdi ÖNDER

KOMŞULUK MÜNASEBETLERİ :
— Yukarı tükürsem bıyık, aşağı tükürsem sakal!..

— Bu da Bütçe modası kocacığım!..

PAZARTESİ :

Bir garip yarış

Yunanistan'da yapılan bir değerlendirmeyle 1971'in «En başarılı yabancı Belediye Başkanı» ilân edilen Osman Kibar'a, Atina şehrinin altın anahtarının verilmesi, Atabey - Kibar rekabetini yakından izleyen biz İstanbulluları çileden çıkardı!

Neyse ki fazla kıskançlığa kapılmadan çabucak toparladık kendimizi.

Hesap, kitap, bir de baktık ohooo, İzmir daha Avrupa'larda tanınmaya çalışırken, biz dünyaya tanıtmışık kentimizi!

İşte başarı grafiğimiz:

Belediyenin önce bütün dükkânlarının kiralarına el kondu.

Gayrı menkullerine haciz kondu.

Taşıtlarına haciz kondu.

Florya tesislerine haciz kondu.

Taşıt gelirlerine haciz kondu...

Ve Kibar «En başarılı yabancı Belediye Başkanı» ilân edilirken bizim Atabey, «Dünyanın iflâsa en hızlı giden Belediye Başkanı» ünvanını korudu!

SALI :

İlânlar, reklâmlar...

Okuyor, duyuyorsunuzdur ya, akıl erdirip erdiremediğinizi bilmiyoruz. İşte biri:

«Falan, filân, filân sanatçılar tarihi Galata Kulesinde...»

Gidip şunların kulede ne yaptıklarına bir baksak mı acaba diye içimizden geçirerek devam ediyoruz okumaya:

«Restoranda akşamları piyanosu ile bay bilmemkim...»

Kalın kafalılığımızı bağışlayın, bir fiyatlara bakıyoruz, bir ilâna bakıyoruz şaşıp kalıyoruz!

«Restoran» dedikleri lokanta kısmı olduğuna göre, adı geçen sanatçının piyanosunu yiyişine mi tanık olacağız, yoksa efendi efendi hesabı ödeyip müzik sesiyle mi doyacağız?

* * *

«İngiltere'ye bedava gitmek için, falan marka çamaşır makinelerini seçin!»

«Gidilir mi?» demeyin.

Nedense şimdiye dek hiç denemedik.

Taşıtın iki tekerleklisinden, dört tekerleklisine varıncaya kadar hepsine bindik, çamaşır makinesine binmeyi akıl edemedik!

ÇARŞAMBA :

Niçin?..

Gazetenin «Niçin soyunuyorsunuz?» sorusuna, her gün sinemamızın başka bir Havva anası cevap veriyor: «Niçin soyunuyoruz?»

«Efendim, şöhrete giden en kestirme yol olduğu için.»

«Vücudum güzel olduğu için...»

«Sanat yapmak için...»

«Gizlim, saklım olmadığını seyircime göstermek için...»

«Değerli rejisör falancanın öğüdünü tuttuğum için...»

Sokaktaki çıplağa soran yok. Oysa cevabı çoktan hazır:

«Hapı yuttuğum için birader, hapı yuttuğum için!...»

PERŞEMBE :

Ne yapar bilinmez

Paşacılar, Ecevitçiler derken, bir grup daha doğdu CHP'nin içinde: Üçüncü dünyacılar...

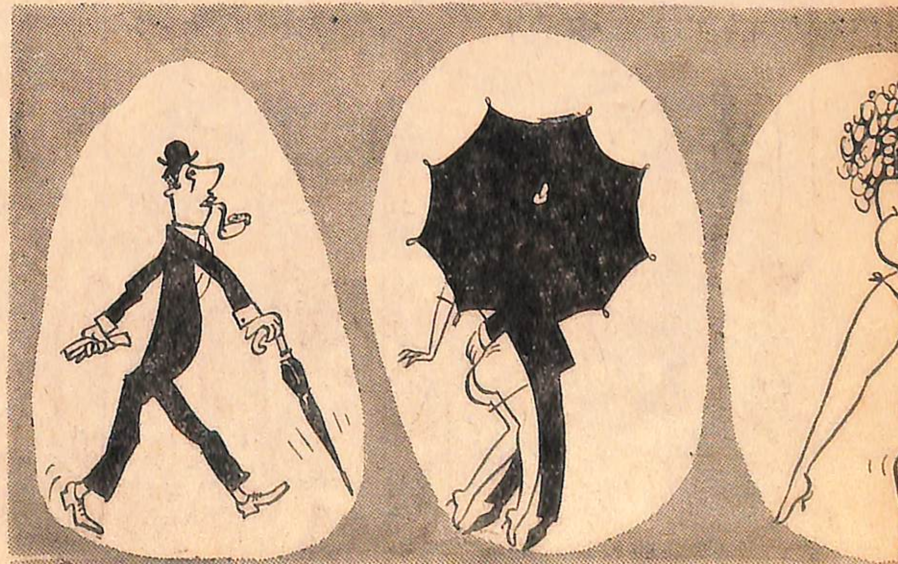
Biri, ortanın sağında yer aldı. Biri, ortanın solunda kaldı... Yeni türeyenler göbeğe mıhlandı!

Partinin rumuzu topu topu üç harf: C - H - P.

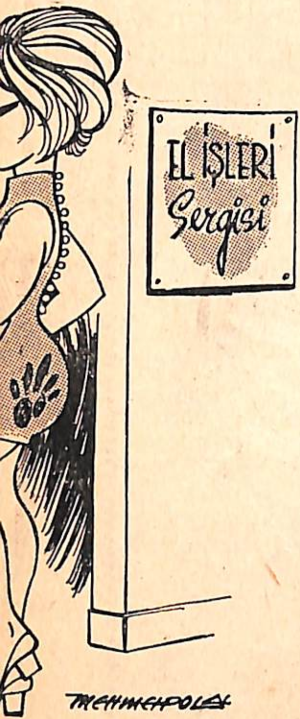
Ambleminde altı ok'u...

Ya

Ş E M S İ Y E   N İ Ç İ

İngiltere'de... **Fransa'da...** **Ame**

z

— Zam isteyeceğim ama, utanıyorum...
— Utanıyor musun?.. Belli senin esnaf olmadığın!..

ŞEHİR MANİLERİ

Suyun aksi üstünde
Kızın maksi üstünde
İstanbul yollarında
Kamyon taksi üstünde

İşler sihirde kaldı
Hesap cebirde kaldı
Oynadık yeni hafta
Totomuz bir'de kaldı

Herkes dolmuşa bindi
Binen hurdahaş indi
Millet dolmuşa değil
Dolmuş millete bindi.

Yaşar Hâdi ÖNDER

İki ok, bir harf hesabı aralarında âdilâne bölüştüler mi elde olanı; iki ayrı parti daha kazandı demektir bizim siyaset alanı!

CUMA :

Önceleri böyle olur

Yozgat Belediye Başkanlığı seçimi için adayların rekabeti, en çok halkın işine yaramış.

Neden yaramasın?

Kış daha yarılanmadan adamcağızın yakacağı tükenmiş. Alsa, alamaz; dursa, duramaz. «Ne yapsam?» derken kömürcü aday sokuluyor yanına:

«Ne?...» diyor, «soğukta mı kaldın? Bana neden gelmiyorsun birader?»

Çekiyor arabayı deponun önüne, yüklüyor kömürü, doğruca seçmen vatandaşın evine...

Adamcağızın evsizlikten imanı gevremiş. Elindeki üç kuruşu malzemeye yatırsa arsa yok. Arsaya yatırsa, malzeme...

«Demek üzüntün bu!» diye koşuyor ikinci aday. «Bana neden söylemiyorsun birader?»

En iyi şartlarla veriyor istediği yeri.

Aaah, ah! Seçim hazırlıkları da evlenme hazırlıklarına benzer bizde. Önce sevdiğin kızın gönlüne girmeye çalışırsın. Gün aşırı hediyeler verirsin. Tatlı tatlı sözlerle, ağzından bir «Evet» almak için nikâh memurunun karşısına oturtursun, resmen karın oldu mu geçer karşısına ömrün boyu somurtursun!

CUMARTESİ :

Nedir, ne değildir?

Son günlerin bitmek bilmeyen tartışması şu:

«Siyasî suçlara ölüm cezası verilmeli mi, verilmemeli mi?»

Tartışma belki olumlu bir sonuca varacak ama fikirler uyuşmuyor ki...

Siyasî suç nedir, ne değildir?

Çoğunluk partisinin lideri görüşünü şöyle açıklıyor:

«Rejimin şeklini değiştirme arzu ve eylemi siyasî suç sayılmamalıdır.»

Ya?...

«Âdi suç sayılmalıdır.»

Gelin hep birlikte suçları sınıflandıralım öyleyse.

Siyasî amaçla işlenen suçlar «âdi suç» sınıfına girer; kredi yolsuzluğu, arsa yolsuzluğu, meteliksiz yakınları milyoner yapma gibi suçlar da, birtakım siyasî nedenlerle arada kaynar, gider!

PAZAR :

Var mıydı Allahaşkına?

İstanbul'a birazcık kar serpeledi ya?... Bakın gazetelerin feryadına:

«Elektrikler kesildi...»

Sanki önceleri hiç kesilmezmiş gibi...

«Haberleşme aksadı.»

Sanki önceleri haberleşme pek mümkündü!

«Ulaştırma durdu!»

Anlıyorsunuz değil mi? Bizim basın yıllardır sürüp giden aksaklıkların sorumlusunu buldu!

İki Kandıralı

Kandıra Belediye Başkanı, «Benden ne dilerseniz dileyin» diyerek hemşehrilerine kapısını açmış.

Yoo, hemen umutlanmayın bakalım. Para, pul, iş, güç verecek değil. Dert dinleyecek sadece.

Yâni memleketlisinin yüküne ortak olacak.

Birinci Kandıralı vergi çıkaracak, zam yapacak; ikinci Kandıralı dertlenen vatandaşa Markopaşa'lık yapacak!

Vedat SAYGEL

— Şu adama da merdivenden inmeyi bir türlü öğretemedik!..

KULLANILIR?

Türkiye'de!

a...

SUAVİ SÜALP

İNSANSINIZ, kendinize herkesten çok önem vermeniz icabeder. Hayvanları bu işe karıştırmıyorum. Bizim onlarla bir münasebetimiz yok!...

Evet, her insan mutlaka insandır. Bu inkâr edilmez bir gerçektir. Bunu da herkes iyi bilir. Arada bir bilmeyenlere rastlanırsa da onlar da elbette yakın olmazsa da uzak bir gelecekte bunu anlayacaklardır... Bütün mesele nefse itimat, büyük bir gurur, azamî itina ve temiz servistir... Bu gibi inceleme yazılarımızda hakikate ne kadar parmak basıyorsak bu bizim parmağımızın bir maharetı değil, herkese doğru yolu göstermek istememizin vazgeçilmez tezahürleridir... (Lâflara bak)... Şimdi başlıca insanî görevlerimizi ufak ufak sıralayalım:

NEFSE İTİMAT — İnsan her şeyden önce nefsine lüzumundan da fazla itimat göstermeli, bunu irade ile takviye ederek üstüne bol zeytinyağı gezdirmeli ve olaylar karşısında granit veya gürgen gibi olmalıdır. Hiç kimse iradenizin zayıflığını hissetmemeli, zayıf iradeliler, iradelerine balık yağı içirmelidir. Ihlamur, pekmez, bulama da iyi gelir... Tarihte çok rastlanan olaylar göstermiştir ki

nefsine itimat eden kimseler her şeyi yenip, iki mars bir oyunla partiyi almışlardır. Misalleri çoktur... Doktor Şükrü, Napolyon-Motzart, Gandi ve Marlin Monroe... Diğerlerini saymıyorum... Daha kanaat notları gelmedi...

GURUR DA MÜHİMDİR — Asım Yesari'nin bir bestesinde olduğu gibi «Gururum aşkımı bile yendi» cümlesinde ne kadar büyük hakikatler ve hileler gizlidir Yârabbi!... Evet, gurur, insanı çoğaltan ve yükselten his...

Volter'e göre gurur, insanın izzetinefsinin içgüdüsüyle karışarak meydana gelen bir aşağılık duygusudur. Gurur lüzumundan fazla olursa, burnu büyüklüğe, daha çoğalırsa zatürriyeye çevirir... Gururlu olunuz. Hiçbir kimse sizin gururunuzu kıramasın... Sizden bunu istiyorum... Bazı zamanlar gururunuzu bile ayaklar altına alınız... Fakat şunu da unutmayın ki hiçbir insan gururunuzun esiri olmayacağı gibi gururunuz da sizin esiriniz olamaz. Bu nedenle herkesten kendinizi büyük görün... Bunun için bir dev aynası almanız yeter... Mısırçarşısı'nda satıyorlar... Beş lira...

ÖNCE KENDİNİZİ TANIYIN — Evet, siz kimsiniz?... Bu dünyaya ne maksatla geldiniz?... Neden sabah karanlığı Sultanahmet'te dolaşıyorsunuz?... Sabahleyin kalktığınızda dünya size ne vâdediyor?... Enişteniz bu günlerde neden size ters ters bakıyor?... İşlerinizi neden gazetedeki fallara bağlıyorsunuz?... Ağzınızdaki burukluk ne?... Et ve kemikten ibaret bir yaratıksanız, kemikli kilonuz kaça?...

İşte bu soruları kendi kendinize soramıyorsanız, bir arkadaşınızla sordurunuz... Daha önce kendinize bir portakal soydurunuz... Şaka bir tarafa, şu anda gayet ciddiyim... Evet, kendinizi tanıyın... Onun bunun kızını aldatmaya veya çalıştığınız işte kaytarmaya ne hakkınız var?... İnsanı dünyaya boşa göndermezler... Kim göndermişse göndermiş... Gelmişsiniz ya... Siz dünyaya geldikten sonra bu başkalarını ilgilendirmez... Ebe veya doktor vazifesini yapmıştır. Anneniz ve babanızın vazifesi devam edebilir. Fakat bu size bir kardeş getirmek içindir. Sık sık kendinize şu soruyu sorun: Ben kimim?... Hatırlayamıyorsanız, nüfus cüzdanınıza bakın... Her halde bir adınız, soyadınız, cinsiniz, cibilliyetiniz vardır... Kendinize gelin... Dünyada milyarlarca sizin gibi insan yaşıyor, valla hiçbiri senin gibi yapmadı... Kimsen söyle arkadaş?... Hiçbir kimse olamazsın. Her halde birisisin... Yoksa başkası olduğunu mu sanıyorsun?... Sen nasıl başkası olursun?... O zaman başkası kim olur?... Suallerime dikkat et... İyi düşün!... Çalış öyle gel. Sen seni bil sen seni. Sen seni bilmez isen, patlatırlar enseni... Burnunu karıştırma ve öyle aptal aptal bakma... Bir tane dünya var, iki tane değil... Uyuma, kendine gel!...

ÖZÜR DİLERİM BEYLER — Evet, bazan böyle kendini bilmezler çıkıyor... Dünyaya gelir, yaşar, gider... Neden gelip, neden gittiğini bir türlü çıkaramaz... Böylelerine nüfus kâğıdı bile vermek, nüfus memurunu yormak demektir... Yalan mı?...

İNSAN KENDİNİ NEDEN BİLEMEZ? — Bu çok eksantrik bir meseledir. Zekâ, irade, akıl, mantık, fıtık ve prostat gibi şeyler bile bazan insanın kendini tanımasına yardımcı olamaz... O zaman güzel, etine dolgun bir hemşire çağırmak da ekseri menfi netice verir. Çünkü o kişi hemşireye dalıp kendini yine unutur... İnsanın kendini unutma sebepleri pek çoktur. Bunlardan başlıcaları şunlardır:

HAYAT GAİLESİ — Hayat birçok meselelerle yüklü bir buluta benzer. (Benjamın Franklin)... İnsan hayata tam mânasıyla yirmi yaşından sonra girer... Daha önce etrafında dolaşır ve yedek oyuncu gibi saha kenarında oturur. Ve bir kere de oyuna, yâni hayata girdi mi, hayat gailesi yakasına yapışır... Hayat gailesi alacaklıdan beterdir. Bu, evlendikten sonra daha zalim bir hal alır... İnsanın kafasını yavaş yavaş kaydırmaya ve şuurunu unutturmaya başlar... Bakışlar mânasızlaşır... Konuşma yeteneği azalır... Bakkal, kasap, esnaf, çoluk çocuk, kaynana, karı, yatalak kayınpeder gibi tipler hayat gailesiyle elele vererek adamı mahvetmeye başlarlar... Netice daima mağlûbiyettir... Ancak zengin olmak bu işi biraz hafifletir... Fakat bu sefer de insan sefahetten kendini unutur...

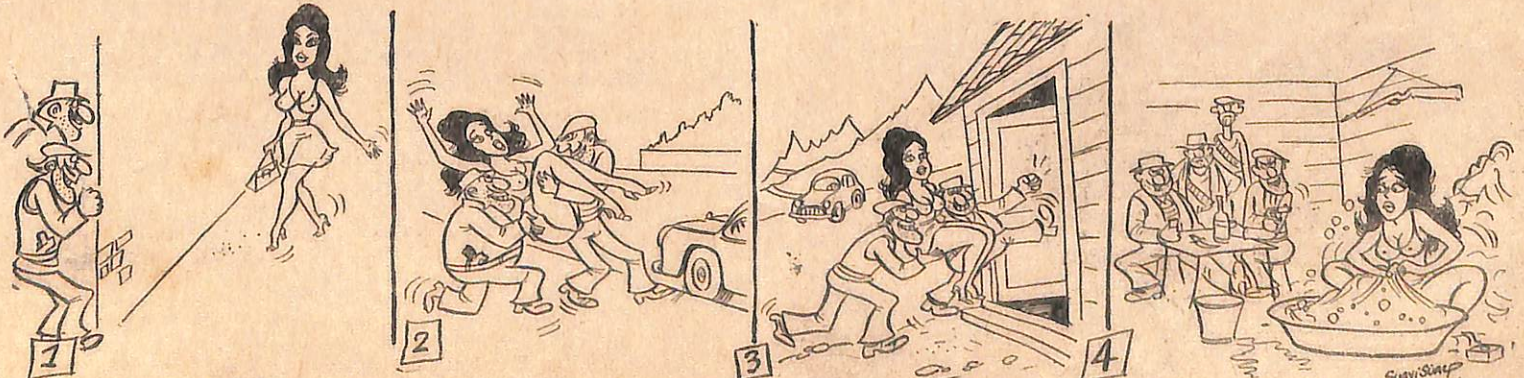
SEFAHET — Sefahet şudur. (O gösterdiğim taraftaki değil). Evet şudur: Sefahet Sebahat'in kılık değiştirmiş halidir... Sefahette içki almak, sigara, at yarışı, poker, barbut gibi kumarları oynamak ve bütün bunların üstünde kadına fazla düşkünlük şarttır. Böyle olmayanlar, tahrik edici haplar da kullanabilirler. Serbesttir ve eczanelerde satılmakta-

dır... Sefahete girmiş birine sefih derler. Fakat bunun Semih'le bir akrabalığı yoktur... Sefahete kendini bırakmış bir kişi, ister erkek olsun ister dişi, çok karışır işi... Netice de kendini adamakıllı unutur... Onu ancak ya hapishane, ya yetimhane ya da darülaceze temizler...

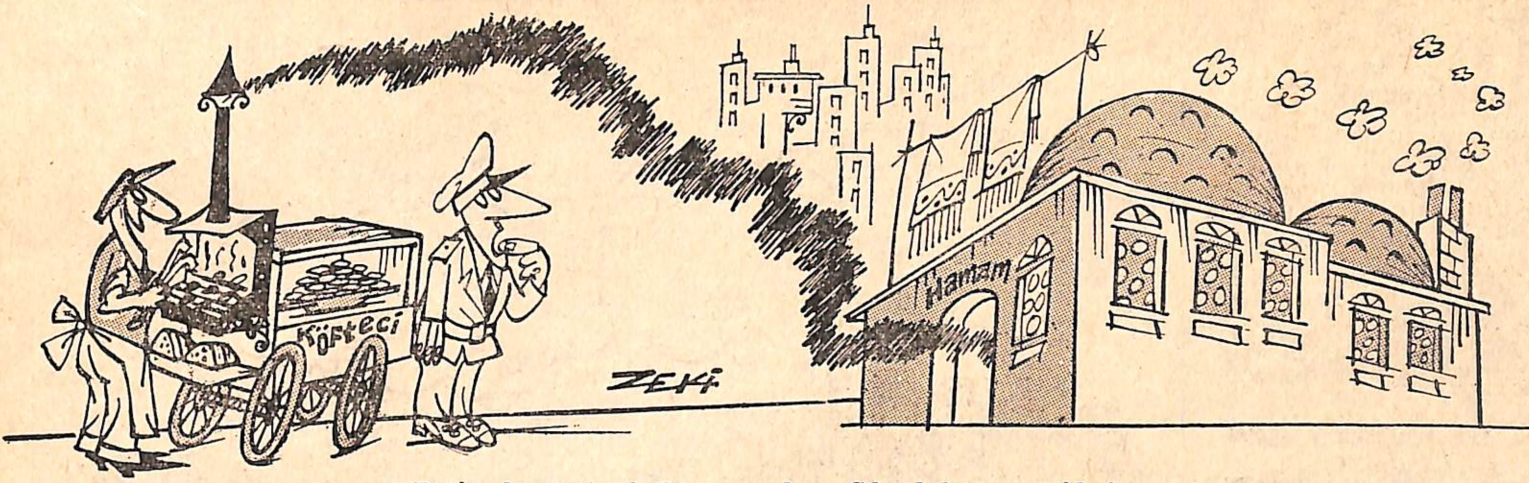
AŞK — Aşk da insana kendini unutturan bir şeydir... Fakat bu ulvî bir his olarak tanıtıldığından kimse aşktan şüphelenmez... Aşktan kendini unutan kimse çok dalgın olur. Paralarını orada burada düşürür. Gözünde yalnız sevgilisi vardır... Aşktan kendini kaybeder, kendine ancak sevgilisini alıp yatarsa gelir... Bu, öbürleri gibi fazla tehlikeli değildir... Alt tarafı ya intihar eder, ya da veremden nalları diker... Bundan da romancılar para kazanır...

SANAT — İnsana kendini unutturan şeylerin en hoşu sanattır. Sanat insana kendini unutturur, fakat başka insanlara hatırlatır, tanıtır... Onun için ille de kendimizi unutmak istiyorsak, ne içkiyle, ne kadınla, ne şununla ne bununla unutalım. Kendimizi sanata verelim... Fakat herkes sanatla kendini unutamaz diyorsanız... Alın bir tüp uyku hapı için... Bize ne yâni?...

Yazısız

Hava kirlenmesi önlenecek. — Gazeteler —

— Benim duman temizdir memur bey... Sık sık hamama gider!..

REFORM VERGİSİ

Tasarıda rakamlar konuşturuluyor

Ankara (Özel): Maliye Bakanlığının vergi reformu üzerindeki çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Yetkililerin verdikleri bilgilere göre, vergi kanunlarının yeniden düzenlenmesi sırasında, bunların herkes tarafından bir bakışta ve kolaylıkla anlaşılmasına imkân verecek apaçık bir dille kaleme alınmalarına da çok önem verilecektir.

Bakanlıkta teşkil olunan özel bir komisyon tarafından, vergi reformu ile ilgili bir rapor hazırlanarak üst makamlara sunulmuştur. Bu raporda, vergi reformunun fazla çapraşık işlemlere ihtiyaç gösterdiği göz önünde tutularak bundan vazgeçilmesi ve bunun yerine şimdilik, mevcutlara ilâveten bir «Reform Vergisi» nin ihdas edilmesi öngörülmektedir.

Mevcut vergi kanunlarının, diğer birçok kanunlara atıflar yapmak suretiyle anlaşılması güç bir hale gelmiş olduklarından da bu raporda şikâyet eden komisyon, sadelik ve açıklık ilkelerine bağlı kalarak, bu bakımdan da örnek olacak şekilde hazırladığı «Reform Vergisi Kanunu» tasarısını raporunun altına yapıştırmıştır.

Bu ilginç ve örnek tasarıyı aynen veriyoruz:

Madde: 1 — 3988 sayılı kanunun ek geçici 3. maddesinin (a) bendinde gösterilenlerden: 6104 sayılı kanunun 348. maddesiyle kamu yararına uygun görülerek 8662 sayılı kanunun 47. maddesi kapsamına alınan bütün mal, değer ve hizmetlerin, 79 sayılı kanunun 103. maddesinde zikredilenleri hariç olmak üzere 9004 sayılı kanunla değiştirilen ve 9005 sayılı kanunla iki fıkra eklenip 9006 sayılı kanunla üç fıkrası çıkarılan 9003 sayılı kanunun 404. maddesindeki özellikleri taşıyan ve 6344 sayılı kanunla yurda ithal edilmeleri 9307 sayılı kanunun 327. maddesindeki şartlara bağlanmışken 8047 sayılı kanunun ek 49. ve 11386 sayılı kanunun geçici 36. maddeleriyle Bakanlar Kuruluna verilen yetkiye müsteniden bir defaya mahsus olmak üzere yurda sokulmaları şartı 5436 sayılı kanunun 48. maddesinde belirtilen yönetmelik hükümleriyle genişletilen yerli mamullerin, 6070 sayılı kanunun 87. maddesindeki muvazaa karinelerine aykırı olmayanları bu kanunun şümulü dışında bırakılmış, diğer mal ve külfetlerle her türlü hizmetler, 8001, 9044, 17863 ve 18549 sayılı kanunlarda öngörülen özellikleri taşımaları kaydı ile, reform vergisi kapsamına alınmıştır.

Madde: 2 — Birinci madde ile mükellefiyete tâbi tutulan mal, değer ve hizmetler, bunların ivazlı ve ivazsız mâlik veya müntefileri ile usul ve fürüğu, nesebi sahih veya gayri sahih bilcümle akraba ve taallûkatı, bunların müştereken veya iştirak halinde mâliki bulundukları müsakkaf ve gayri müsakkaf her çeşit emvali, aynıyatı, esham ve nükûdu, mucir ve müstecirleriyle mecûrları, hacir ve zecir altında bulunsun veya bulunmasın bilûmum zilyet ve vaziülyetleri, şâgil ve meşgulleriyle müştagilleri, 9074 sayılı kanunun 2. maddesinde zikredilen hallerde 4007 sayılı kanunun 6, 8, 11 ve 13. maddeleri; 8346 sayılı kanunun 7, 9, 41 ve ek 36. maddelerinde belirtilen hallerde ise 3017 sayılı kanunun 56. maddesine göre hazırlanan yönetmeliğin 49. ve 107. maddeleri hükümlerine tâbidirler.

Madde: 3 — Verginin oranı; 349 sayılı kanunun 53., 107 sayılı kanunun 48. ve 953 sayılı kanunun 41. maddesi şümulüne girenler için 8376 sayılı kanunun 1. maddesinin (a) fıkrasındaki ve 311 sayılı kanunun 113., 508 sayılı kanunun 47. ve 805 sayılı kanunun geçici 79. maddesi kapsamında kalanlar için de 1688 sayılı kanunun 8. maddesindeki miktarlar üzerinden uygulanır.

Madde: 4 — Verginin ödenme süresi 308, 406, 778, 994 ve 1003 sayılı kanunlarda belirtilen sürelere uygun olarak 6044 sayılı kanunun 147. maddesinin (b) fıkrası dahilinde, 757 sayılı kanunun 63. maddesinde belirtilen makam veya örgütler tarafından tesbit ve 409 sayılı kanunun 7. maddesine göre ilân olunur.

Madde: 5 — Bu kanun, 5005 sayılı kanunun 148. ve 918 sayılı kanunun 49. maddelerinde gösterilen tarihlerde yürürlüğe girer.

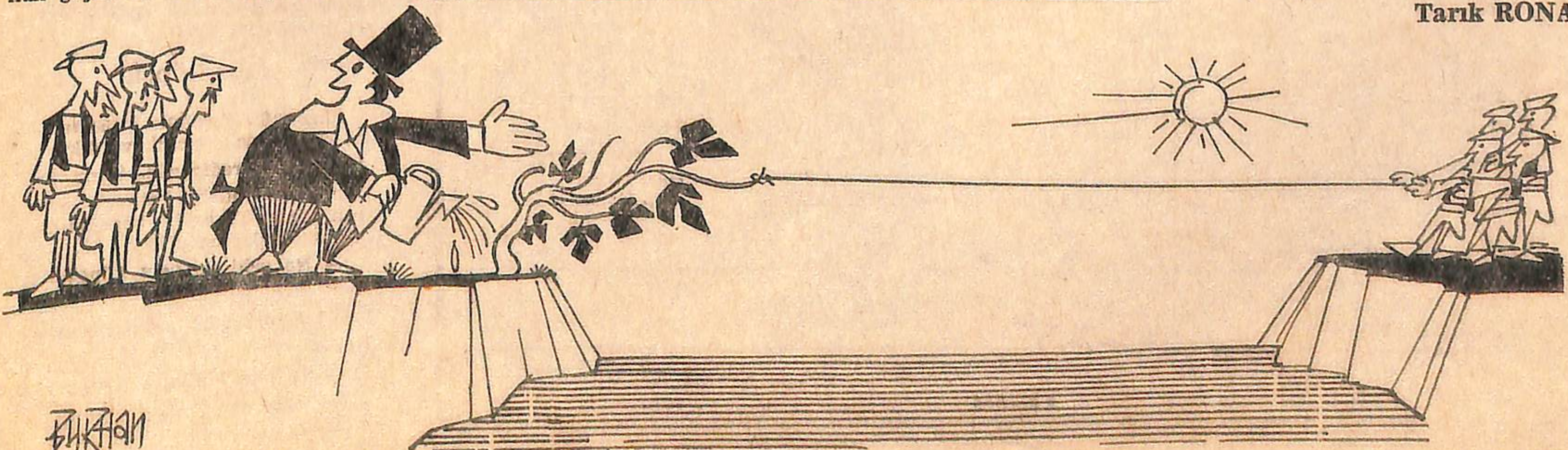
Madde: 6 — Bu kanunu, 901, 1012, 1381, 1576 ve 2249 sayılı kanunlarda gösterilen makamlar yürütür.

Tarık RONA

— Tekel'in sigara fabrikalarındaki makineleri eskimiş. —

— Aaaa.. ismi «Yenice» kendi eskice!..

— Yakında siz de asma köprüye kavuşacaksınız!..

BİLL BLONDY'den

Süheylâ AYKUT

SAMANTHA hafif bir tebessümle:

— Karınız bu gece, belki yarın sabah da eve gelemiyecek, dedi.

Kaşlarını çatan Jack bunun nedenini sordu.

— Çalışmakta bulunduğu fabrikanın personeli grev yapmışlar ve bütün mahalli işgal etmişler.

Eşinin başına kötü bir şey gelmediğine memnun olan genç erkek derin bir oh çekti. Sonra birden, güzel komşusunun yarı çıplak göğüsleri dikkatini çekerek onun kocasının da karısı Betty ile aynı fabrikada, hattâ aynı bölümde çalıştıklarını hatırladı. Şu halde... Samantha'nın kocası da bu gece sabaha kadar evde olmıyacaktı. Kafasında bir fikir parladı. Esrarlı bir güzelliğe sahip olan bu seksi kadınla... Neden olmasın yâni?...

— Çok sıkıcı bir şey bu, diye mırıldandı. Zira bu gece karımı bir yere götürmeye niyetliydim. Dışarda yemek yiyecektik. Anlıyorsunuz değil mi, dışarda yemeğe niyetli olduğumuzdan, evde bir lokma yiyecek bile yok.

— Benim canım da sizinki kadar sıkıldı, diye cevap verdi Samantha. Zira benim kocam da aynı grev yüzünden eve gelemiyecek. Bunu bana telefonla bildirdi ve eşiniz de gelemiyeceğini size söylememi rica etmiş.

— Karım ilk defa olarak güzel bir haberci bulmanın zevkini göstermiş desenize!

Samantha iltifatı câzip bir kırıtmayla kabul etti ve:

— En çok canımı sıkan da, dedi, bu gece nefis yemekler hazırlamıştım. Yarına kalırsa hepsi bayatlıyacak...

— Aklıma bir şey geldi, diye bağırdı Jack. Beni yemeğe dâvet ediniz, ben de içkileri getiririm... Eşlerimiz nasıl olsa görevlerini yapmaktalar... Biz de neden yalnızlığımızı birleştirmeyelim?

Samantha bu teklifi kabul etti. Ve Jack yemek süresi boyunca bol bol espriler yaptı. Loş ışık, hafif müzik ve içkinin de tesiriyle bir anda kaynaşıverdiler.

Gerisine gelince, onu tahmin etmek hiç de güç bir şey olmasa gerek! Öyle değil mi?

* * *

Ertesi sabah Jack fabrikaya telefon etti. Betty'den öğrendikleri heyecanlı şeylerdi. Durum değişmemişti. Grevciler fabrikayı işgalde devam ediyorlardı.

Jack önce söylenip durdu; sonra da yalnızlıktan, onun yokluğunu nasıl da hissettiğini karısına belirtti.

Telefonu kapatmadan önce Betty ahizeyi Samantha'nın eşi Ted'e verdi:

— Bana bir iyilikte bulun, dedi Ted. Karıma merak etmemesini söyleyiver.

İçin için sevinen Jack:

— Hay hay! diye cevap verdi.

Aynı gece Jack, Samantha'yı dâvet etti. Ve eğlence yeniden başladı. Bu, tam bir hafta sürdü aynı şekilde.

Sonunda, grevciler isteklerini elde etmeyi başardılar ve işgal sona erdi.

Haberi zamanında öğrenen Samantha'yla Jack fabrikanın kapısına koştular:

— Biribirimizden ayrı duralım ve samimiyetimizi belli etmeyelim, dedi Jack. Bir şeyden şüphelenmesinler...

Evlerine dönmekte acele eden grevciler biribirlerini izleyerek fabrikadan çıkıyorlardı. Ancak, Samantha ile Jack eşlerini bir türlü göremediler.

Nihayet, en arkada, ağır adımlarla kolkola girmiş olan Betty ile Ted göründü. Eşlerini farkedince aceleyle biribirlerinden ayrıldılar. Betty kızgın kızgın:

— En dipteki odada bulunduğumuzdan, en son biz çıkabildik, dedi.

— Bütün grev süresince ikiniz de aynı yerde miydiniz? diye Samantha merakla sordu.

Betty evet anlamında gülerek başını salladı.

Jack endişeyle:

— Bulunduğunuz yerde başka kimse yok muydu? diye ekledi.

— Yoktu.

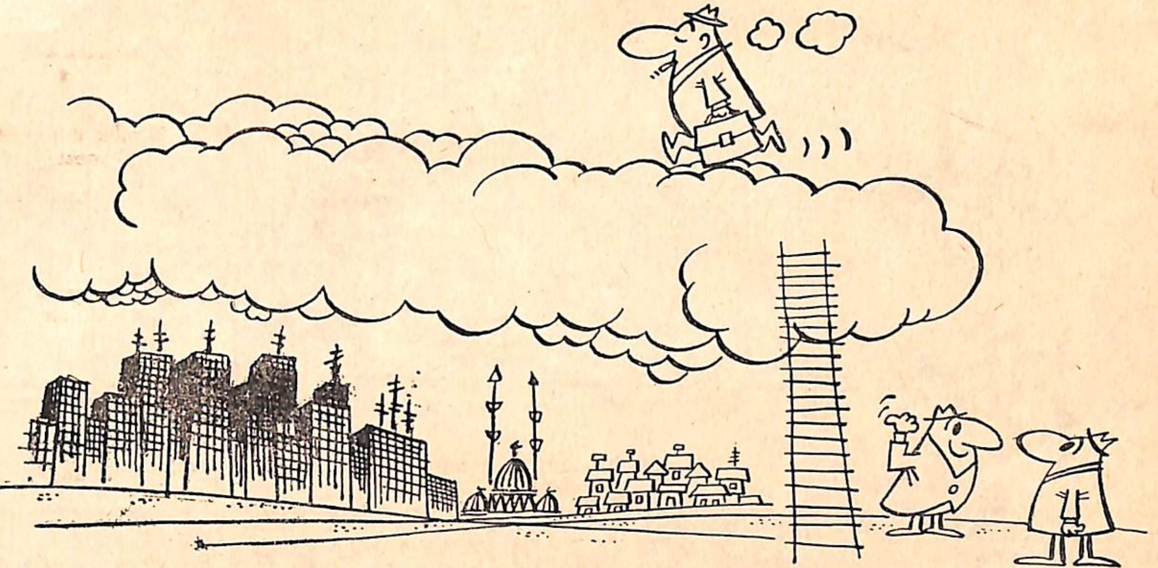
— Peki, yemek ve yatak meselesini ne yaptınız? diye yine Samantha sordu.

Hafifçe kızaran Betty:

— Yemeği kantinden tedarik ettik, yatağı ise, tek divan olduğundan, biraz fedakârlık ederek, sıkışık olmasına aldırmadan bir arada yattık, dedi. Ne yaparsınız... İnsan mecbur olunca her şeyi yapıyor... Bizim yerimizde siz olsaydınız, siz de aynı şeyi yapmaz mıydınız?

Çeviren:

Süheylâ AYKUT

— Bizim Şakir bey, Hava Parası Vergisi toplamaya gidiyor bugün!..

Randevu

Dupont'u telefonla akşam yemeğine dâvet ediyorlardı. Ajandasını çıkaran Dupont:

— Bir dakika, dedi. Hangi gecemin boş olduğunu şimdi size söylerim: Pazartesi gecesi Martin'lerin yemeğine dâvetliyim. Salı, hasta olacağım. Çarşamba, Meraux'lara dâvetliyim. Perşembe hasta olacağım. Cumartesi Davit'lere dâvetliyim. Pazar hasta olacağım. Şu halde cuma gününe rastlayan iki hastalık arası gelebilirim size!

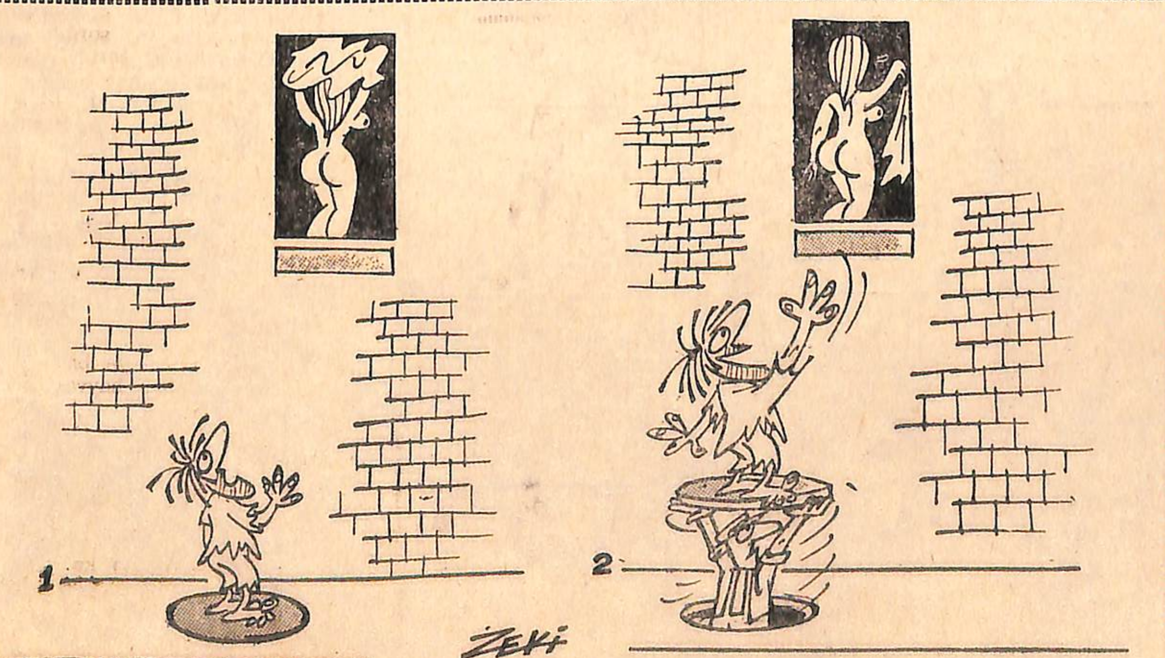
Cins köpek

Sinemada sahibinin kucağındaki cins köpek, merak ve dikkatle filmi seyrediyordu. Bunu gören yanlarındaki koltukta oturan adam, bir aralık köpeğin sahibinin kulağına eğilip:

— Ne zeki ve uslu köpeğiniz var! diye fısıldadı.

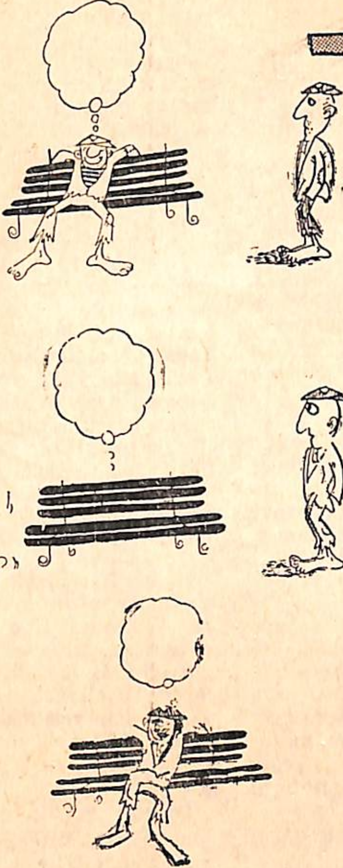
Köpeğin sahibi başını iki yana salladı:

— Siz onu bir de okuduğu kitabı beğenmeyince neler yaptığını görmelisiniz!...

Yazısız

Sizin için

Yazısız

SİNEMA

Erlere sinema için gece izin verecektim. Gitmek isteyenler bir adım öne çıktı. Necmettin hiç sinema için izin istemezdi. Baktım, boynu bükük yine arkada kalmış. Merak ettim:

— «Sen gitmeyecek misin sinemaya Necmettin?» dedim.

— «Hayır gomutanım... Ben gitmez.» dedi.

— «Neden? Paran mı yok?»

— «Heç gitmemişem gomutanım... Ben bilmez.»

İyice şaşırmıştım... Hiç sinemaya gitmemiş, sinemayı bilmeyen biriyle ilk defa karşılaşıyordum. Amma da matrak olurdu... Kimbilir ne kadar şaşırırdı Necmettin film başlayınca:

— «Al şu parayı, benim hatırıma bu gece git » dedim.

— «Olmaz gomutanım.» dedi. «Ben duydu...» Elleriyle diz kapaklarını işaret etti... Sonra utandı, başını önüne eğdi. «Çıplak avrat... Ben gitmez... Çok günah.»

Ben başladım gülmeye:

— «Sana ne Necmettin!» dedim. «Soyunan avrat düşünsün. Sen erkeksin... Günahı varsa avrata.»

Neticede o kadar ısrar ettim ki, Necmettin kabul etti, fakat sinema parasını bir türlü almak istemiyordu:

— «Para var gomutanım.» diyordu. «Ben gidecek... Ama olmaz... Para olmaz...»

Neyse, onbaşıyı çağırdım:

— «Necmettin'den ayrılma, yanına oturt, bak bakalım ne yapacak sinemada?» dedim.

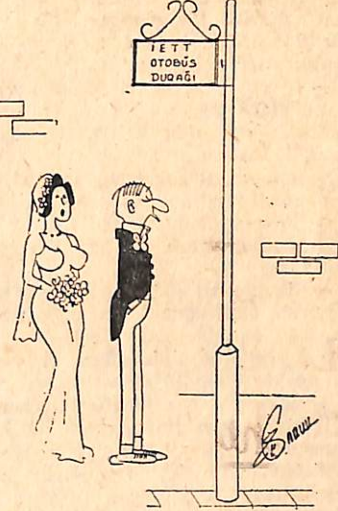
Ertesi gün Necmettin bana bakıp bakıp gülüyor, utanmış gibi başını eğiyordu. Onbaşının söylediğine göre, o gece açık saçık, kavgalı gürültülü tipik bir Anadolu filmi varmış ve film boyunca zevkten Necmettin'in ağzı hiç kapanmamış, habire gülmüş...

Çağırdım Necmettin'i bir de kendinden öğreneyim durumu dedim:

— «Nasıl Necmettin?» dedim. «Akşam hoşuna gitti mi film?»

Hiç cevap vermedi. Sadece önüne baktı, ağzı kulaklarına kadar yayıldı ve «Hı... hı... hı...» diye güldü.

Güner ÖZSÜLE
Bandırma Lisesi İngilizce Öğretmeni

Yazısız

TREN

Bir gün yolda giderken buranın yabancısı olduğu her halinden anlaşılan yaşlıca bir kadın yanıma yaklaştı ve:

— A oğlum, trene nerden gidilir? diye sordu.

Ben elimle işaret ederek:

— Şu sokağı dönersen tam karşına çıkar, diye cevap verdim.

Yaşlı kadın birden hiddetlenerek:

— Aaa.. be oğlum sen benim trenin altında kalıp ölmemi mi istiyon?... demesin mi...

Selçuk ÇAYOĞLU
Vali Bey Caddesi, İstasyon Lojmanı.Zeytinburnu/İSTANBUL

ZOR İŞ

Mesai dönüşü
Gelir gelmez
Soyunur soyunmaz
Kucakladık
İster istemez
Sonra
Bacaklarını açtım
Namussuzun
Hem de zorla
Ardından
Rahatlasan da
Kolay iş değil
Her akşam
Portatif masayı kurmak
Bekâr odama.

ERGÜN YILMAZ
Karşıyaka/ANKARA

TEHLİKE!

Yusuf şakacı bir arkadaşımızdır. Bir gün ağzına filtreli sigara iliştirmiş bize caka yapıyordu. Başka bir arkadaşımız Yusuf'tan kaparak, sigarayı aldı. Yusuf hemen:

— Bende nezle var, bulaşır, ver sigaramı, dedi.

Arkadaşımız:

— Razıyım, karşılığını verdi.

— Verem var, yazık gençliğine.

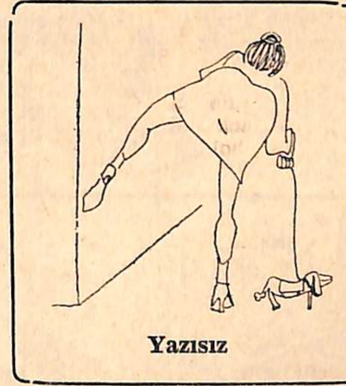
— Kabulüm.

Ne yaptıysa sigarayı alamayınca, Yusuf bu defa:

— Evlilik var bende kardeşim, deyince arkadaş:

— Al öyleyse sigaranı, buna gelemem işte! dedi.

Mehmet KÂTİBOĞLU
Tarım Öğretmeni
Halfeti/URFA

Yazısız

AH!

Ah kara gözlüm
Tatlı sözlüm
Şımarık kızım
Karım olacaktın şimdi
Fakir olmasaydım.

NEVZAT KOCABIYIK

ÜÇÜNCÜ

Ahmet, İstanbul'dan trene binmiş köyüne dönüyordu. Biraz sonra kondüktör kendisini kurulduğu koltuktan kaldırdı:

— Burası birinci mevki, sen üçüncüye git, dedi.

Ahmet gitti, bir başka yere oturdu. Bir süre sonra kondüktör kendisini tekrar kaldırdı:

— Burası ikinci mevki. Sana üçüncüye git dedik ya! diye çıkıştı.

Ahmet şaşkın şaşkın, bu sefer yataklı vagona daldı. Yeni evli bir çiftin bulunduğu kompartımanın kapısını vurup sordu:

— Afedersiniz hemşerim, bu kaçıncı?..

Yalçın EYİCE
Caminur Mah. 194 Sokak No: 4
TARSUS

MAKSİLİ KOŞMA

Salgın bir moda ki kopmuş geliyor
Adı belli değil, san belli değil
Herkes de şaşırmış ve şaşmış kalmış
Erkek belli değil, kız belli değil.

Giydiği ya manto ya da cübbedir
Etekleri topukta bazan yerdedir
Gençlerde, yaşlıda, kız, erkektedir
Kalça belli değil, bel belli değil.

Terzilerde kumaş kalmadı bitti
Cüzdanlara girip hep darı ekti
Babanın, kocanın canına yetti
Taksit belli değil, pey belli değil.

Teyze dersin bir körpecik kız çıkar
Kimisi beline kemer de takar
Dışı seni içi de beni yakar
Kadın belli değil, kız belli değil.

Kaynanam maksiden kısa giymiyor
Bütçe bozuk hiç halimden bilmiyor
Mahmudi'nin gözde yaşı dinmiyor
Gözlük belli değil, göz belli değil.

Mahmudî

M. NEDİM ORTA
Kâzım Karabekir Ortaokulu Türkçe öğretmeni Md. Y. VAN

— Utanmaz adam... Solmuş çiçekleri al da başına çal!..

RÜYA

Bir gün önceden öğrencilere:

— Herkes bir rüya görsün bu akşam. Yarın resmini yapacağız, dedim.

Ertesi gün resim dersinde herkesin gördüğü rüyanın resmini yapmasını söyledim.

Bir süre sonra, resmini bitiren getirip bana vermeye başladı: Kimisi çiçek, kimisi hayvan resimleri yapmışlardı.

Avni adındaki öğrencim ise sadece karalanmış bir kâğıt uzatmıştı. Evirdim çevirdim bir şey anlayamadım ve sordum:

— Bu nedir Avni?

— Öğretmenim her gözümü yumuşumda karanlıkla karşılaştım. Bu da gördüğüm karanlık rüyanın resmi! demez mi...

Recep USLU
Söğütlük İlkokulu Müdürü
Gölpazarı/BİLECİK

— 7 —

— Yok buba, hem anam da sevindi...

— Anan!...

— Gop dedi, yetiş dedi bubana!...

Oturdular baba oğul bir kayanın üstüne. Halo dayı, cebinden tabakasını çıkardı, bir sigara sardı. Öksürdü hafiften hafiften... Sonra oğlunun yüzüne baktı:

— Peki, dedi, peki, senin yavuklun n'olacak?

Kıpkırmızı oldu İdiris. Cevaplamadı babasını...

Sonra, kendi sorusuna kendisi cevap verdi:

— Severse bekler, dedi...

Deyneğiyle yere bir kaç kez vurdu:

— Keremnen Aslı gaç sene beklemişler... Gelirkene Allah nasip ederse, iki dene incik, bi dene de boncuk, avrat milletinin göynünü almaya ne ki? Hem bi de habar salan...

Seviniyordu bir taraftan oğlunun geldiğine. Ama huzursuzdu. O Dik Yussuf'u, o Dingil Zako'yu, o Şişgo Bedo'yu daha şimdiden görür gibi oluyordu:

«Bes danısıklı dövüş... Oğul ilkin ben çıkıp gidiyim, sen sona gop gel ardımdan. Belli canım, gendi gedip oturacak orda, oğlanı çalışdıracak, sona iki yıl mı olur, üç yıl mı olur, çıkıp gelecek, na öküzler diye. Getseydi ya gendi tek başına. Şindi oğlanın başına, birken iki boğaz... Hem gendini doyuracak, hem bubasını doyuracak, üsdelik de öküz parası birikecek. Böyleleri buba deel, insanın başına belâyı berzak...»

Halo dayı, tekrar deyneğini vurdu yere:

— Kak oğul kak, dedi, yol yakınken dön get köye!

Cevap vermedi İdiris... Kendi kendine konuştu Halo dayı:

— İnanmaz pezemekler, inanmazlar!...

Durdu, sonra:

— Amma, dedi, sen parayı demetler dönersen, yaa, demetler dönersen... İşde o zaman naneyi yedi

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

garnı gurtlular ...Ulan bi düğün sana, ulan bi düğün sana, bi de heyalinde görmediği başlık o Şişgo Bedo'ya, tam biiin lire... O zaman, eee akrabayık be, ilkin bizim tarla... Hadi Halo ağam, sür ilkin öküzleri bizim tarlaya...

Demek babası her şeyi biliyordu. Yavuklusunun kim olduğunu, askerden beri onu beklediğini, belki şu bir iki gün içinde buluştuklarını bile...

Oğlunun omuzundan tuttu:

— Oğul, dedi, İdiris, bi guruş goymıyacan sen öküzlere, bi guruş bile... Bilsem ki eksik bi guruş, onun içun da çalışmam ilâzım, bir ay, gene koymıyacan annadın mı?

Baba da daldı, İdiris de... Baba, Delidüzünün ötesinde iki yıl sonrasını, üç yıl sonrasını görmeye çalıştı. Karnının iki yanından uzanan iki ip, ve uçlarında birer öküz, biri kara biri boz...

Oğul, iki, üç yıl sonrasını görmeye çalıştı ilerdeki kavaklıkların ötesinde, elinde kocaman bir çıkın, içinde pamuk gibi yumuşak ipekli fisdanlar, kırma çoraplar, mis kokan kolonyalar... Bir de yaman Mırtaza'nın anlattığı iç çamaşırlar... Şehir kadınlarının giydiği iç çamaşırlardan.

«Avradı cıplak seyretdin mi, ha yeni doğmuş danayı seyretmişin, ha ayvayı. Avradın üsdüne don geçirecen, amma bizim bildiğimiz o ayakdan bağlamalı donlardan deel... Naylon ki ne naylon, eline aldın mı yumak gadar, avrat geydi mi galça gadar, sıkı mı sıkı, dar mı dar... Ondan sona seyredecen avradı. Bööle dön diyecen, böööle dön diyecen... Eyil diyecen, doğrul diyecen, hazırol diyecen, ırahat diyecen... Ondan sona gendine çekecen ırahatı... Gel ulan tezkire geel!»

Halo, deyneğinin üzerinde doğruldu:

— Hadi oğul, dedi, varak gidek...

Yola düştüler... Bir pınardan su içtiler... Sonra yine yürüdüler. Öğleye yakın, azık molası verdiler... İkisinin de çıkınından birer basılmış bazlama çıktı. Yalnız, oğlanın bazlamalarının arasında iri bir soğan vardı. Halo dayı onu görünce:

— Görüyon mu İmamgızı'nı, dedi... Oğluna bes ayrıcalık gösdertmiş...

Güldü...

Kaç gündür babasının ilk kez güldüğünü görüyordu İdiris. Gülünce bir tuhaf olurdu Halo dayının suratı, sanki, çektiği acıdan henüz kurtulmuş bir insanın, acı gülümsemesi gibi...

— Vur hele oğul, vur da cüccügü çıksın...

İdiris, bir yumruk çekti soğana. Soğanın cücüğü fırladı gitti ta öteye. Aldı geldi, ortadan ikiye böldü. Yarısını babasına uzattı, yarısını kendi önüne koydu. Halo dayı, ikinci bazlamaya el atmıştı ki:

— Abooov, dedi, İmamgızı'nın hakgını yimişik... Bak hele oğul bak, bana da ne gomuş!

Yapyassı bir parça peynir vardı bazlamanın arasında.

— Bilin mi oğul, dedi, anan anadır ha...

İdiris çok konuşmazdı. Çocukluğundan beri huyu öyleydi hep. Köy içinde kendini bir temiz dövdükleri zaman bile, ne ağlar, ne de ağzını açardı, şikâyet bile etmezdi anasına babasına. Askerlikte de öyle, mutfaktakilerin tümü kaçar, dünyanın, soğanı, patatesi onun önüne kalırdı, hiç ağzını açmaz, akşama dek soyar dururdu. Bir günden bir güne, ne onbaşısının, ne çavuşunun önüne çıkar:

— Çavuşum, hepsi gaçdı, iş bana galdı, demezdi...

Dayak yediği zamanlar bile olurdu onbaşısından, soyma işi bitmediği zamanlar... Açmazdı ağzını, en çok kızdığı zamanlar, bir iki patatesi hiç soymaksızın, bütün bütün atardı karavananın içine hepsi o kadar.

İki çıkını bir yere dürümlediler.

— Eh, dedi Halo dayı, pek yolumuz galmadı, Allah izin verirse, gün batmadan gasabaya varrık...

Yürümeye başladılar... Hiç konuşmuyorlardı... Zaten Halo dayı konuşuyordu hep, konuşsa bile kendi kendine... Halo dayı önde, İdiris arkada, nöbet değiştirmeye giden askerler gibi yürüyorlardı. Arada bir, babanın ayağına takılan bir taş veyahut kesek, aynı şekilde İdiris'in de ayağına takılıyordu. Gerçi Halo dayı:

— Oğul diggat, daş, diyordu amma, İdiris çoktan taşa çarpmış bulunuyordu.

Yürüyorlardı...

Bazan Halo dayı:

— Ah oğul, bi keresinde ben burdan geçiyordum, o zamanlar görecekdin sen buraları, bi gelin çiçekleri olurdu, bi güngören çiçekleri olurdu buralarda, gıymazdın bakmıya... Amma velâkin şindi zeman denişmiş, bi şeycikler galmamış buralarda. Nerelere getmiş o çiçekler bilmem ki?...

Cevap vermiyordu oğlu... Ama Halo dayı konuşuyordu:

— Burcu burcu kokardı, den lâvanta dökmüşler yazıya yabana. Amma şindi ne koku galmış, ne de çiçekler... Şurda bi degirman vardı, yayla degirmanı derlerdi, na şu yıkık... Sahabı bi adamdı, öyle adam, gâvur Dino derlerdi... Gâvur Dino amma, çok müslümandan bees... Var gapısına, gir babayın evi gibi degirmanın içine, uyumuyorsa, selâmünaleyküm, uyuyorsa, korkma, galdır un çuvallarının arkasındaki goca savanı, al altından o güzelim saç ekmeklerini, sona geç onun yatdığı odaya, al gapının arkasından dövme pilâvını... Hazır dururdu dövme pilâvı... Gendi bişirirdi... Bir başına yaşardı, bir başına... Amma, adamın aşını yiyip, suyunu içenler neler demezlerdi, gece yarısı degirmanın arığından bi peri gızı çıkar gelirmiş, orayı burayı siler süpürürmüş, sona dövme pilâvını da bişirdiği gibi, yallah atarmış gendini geri degirmanın arığına, gaybolurmuş ta öteki geceye gadar... Amma öyle demezlerdi pezemekler, yer içer, sona da adamın zemmini goğunu ederlerdi. Göya yakındaki köyden civan gibi bi gelin gelir, o siler temizler, o dövme aşını yapar derlerdi. Sona da hem gelin içün, hem de Gâvur Dino içün kötü kötü derlerdi... İnsanlar böyle oğul. Bi

Akbaba
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİYATI : Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.

T.C. ZİRAAT BANKASI

HER YERDE HER ZAMAN

hizmetinizde bulunmaktan kıvanç duyar

(Basın: 60686 . A - 21458 — 17)

sözü sohbeti vardı, bak ağzına, dinnetsin sana. Ne hekâyeler bilirdi, ne hekâyeler... Geçdi getdi o devirler de, bir heyâl oldu...

Eski değirmenin yanında durdular... Halo dayı:

— İşde gapısı, dedi... Burdan girilirdi içeriye. Yıkılmış her yanı... Adamı müslüman mezerine bile goymadılar, buralarda bi yere kömmüşler. Ondan sona degirman battal oldu. Çalışdıramadılar zaten. Elmini biliyordu gâvur Dino. Balık galdı çarkında dediler, kirişi gırıldı çarkın dediler vesselâm degirmanın çarkı pozulunca, bırakıverdiler... Duyardık gasabaya gelip gedenlerden... Yaa yaa, ben burayı görmeyeli tam oniki sene oluyor, tam oniki sene...

Halo dayı zaten topu topu bu yaşa dek ya dört kez, ya da beş kez gelmişti kasabaya... Birincisinde askerlik için gelmişti. Küçük bir yapıda, onları muayene etmişler, sonra il'e salmışlardı, oradan da Şeyh Sait isyanına gitmişti. Sonra, güneyde Irak hududunda nedendir bilinmez, İngiliz uçakları bunların üstüne ateş açmıştı. Tam beşbucuk yıl, gelmemişti köyüne. Beşbucuk yıl sonra teskeresini almış, köyüne gelmişti...

İkincisi, ihtiyat askerliği içindi. Amma bu kez, onları kasabadan şehire salmışlar, şehirde kocaman bir yanıda tam iki ay yatırdıktan sonra talim ettirmişlerdi. Salmamışlardı başka yere. Üçüncü ayın sonunda da:

— Haydin, teskereniz geldi, demişlerdi...

Diğer ikisinde de jandarma götürmüştü. Biri şahitlikti, biri de eşkıya yüzündendi...

«Acep Halo dayı eşkıyanın galdığı yeri biliyor muydu?»

Kumandanın yanında, yerleri öpmüş, sonra, kumandanın elini avağını, kundurasını öpmüş, yemin üstüne yemin ederek:

(Devamı var)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

(Basın: 60686 . A - 21458 — 17)

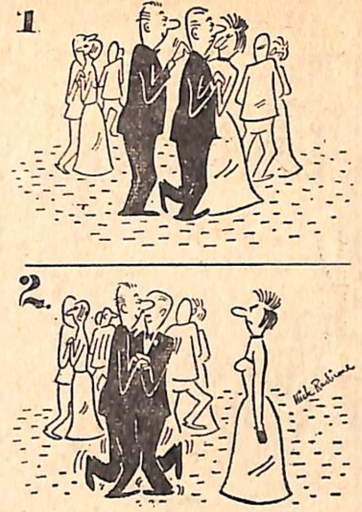

Telefon karşılığı

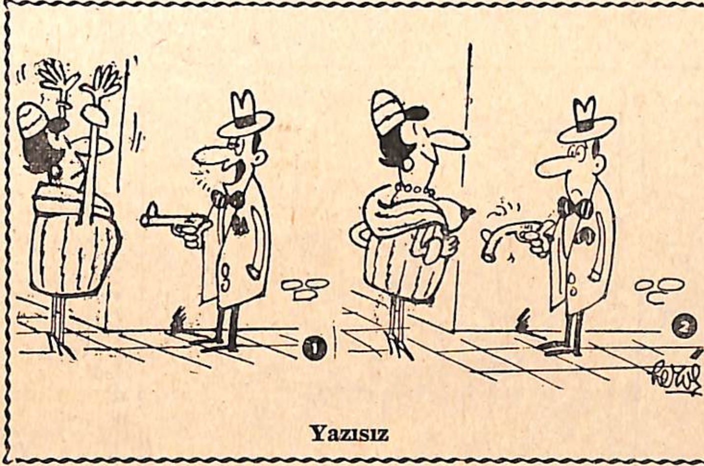
Bir Amerikalı fabrikatör Newyork'un beşinci caddesinden geçerken yeni, lüks bir arabanın önünde duran arkadaşını gördü. Yanına yaklaştı:

— Ne o Corc, yeni bir araba mı aldın? diye sordu.

— Evet, dün çok önemli bir iş için bir yere telefon etmem lâzımdı. Aksilik bu ya boş bir telefon kulübesi bulamadım. Bir otomobil satış yerine girdim. Telefonlarını rica ettim. Müdür çok kibardı. Beni gayet iyi karşıladı ve hemen telefonunu uzattı. Bunun üzerine bir şey almadan çıkmak ayıp olur diye bu gördüğün arabayı satın aldım!...

Yazısız

Yazısız

Jartiyer

Anne, kızına öğüt verir:

— Maria sakın nişanlına jartiyerinden biraz yukarısına bile el sürdürme!

Anne, düğünden bir müddet sonra damadına sorar:

— Nasıl evlâdım, mesut musun, kızımdan memnun musun?

Damat mahçup bir tavırla:

— Çok mutluyum, der, yalnız anlamadığım bir şey var, Maria neden boynuna jartiyer takıyor?...

Neciymiş?

Karşı kaldırımda dolaşan adamı arkadaşına gösteren Marius:

— Şu adam var ya, diyordu. Geçen harbin işgal altındaki Paris'inde günde yüz düşmanı aşağı indiriyordu.

— Kurtuluş kuvvetlerinin gizli ajanı mıydı?

— Yok canım... Asansörcüydü!

Oto-stopçulara kolaylık!

Sık sık seyahate çıkan bir iş adamı, arabasının ön camına şöyle bir yazı koymuş:

«Bu araba oto-stop yapan kumral ve esmer kızlar için durur, sarışınlar için ise geri bile gidilir.»

— Siz gene şanslısınız... Benim karımın ağzı büyük!...

Sağırlar

Bir otobüste seyahat eden üç sağır kadın arasında şöyle bir konuşma olur. Uzun boylusu:

— Bugün gerçekten hava çok sıcak...

Kısa boylu şişmanı cevap verir:

— Hayır, bugün salı!...

Üçüncü sağır kadın lâfa karışır:

— Evet, ben de çok susadım. Gelecek durakta inip birer gazoz içelim!...

Acayip hayvan

Öğretmen, öğrencilere sorar:

— Hangi hayvan soğuktan ve sıcaktan korunmak için diğer hayvanların aksine hareket eder?

Küçük Pierino hemen parmak kaldırır:

— Güve'dir öğretmenim, yazın paltoları, kışın mayoları kendine yuva yapar!...

Çek

İki tüccar arasında:

— Gönderdiğim çeki aldın mı?

— Evet, iki defa aldım. Birincisi senden, ikincisi hesabının bulunmadığını söyleyen bankadan...

Gaf

İri yarı kadın, kocasını sorguya çeker:

— Dün gece gittiğin Denizciler Kulübünde yanında oturan matmazel kimdi?...

Koca, şaşkınlıkla karşılık verir:

— O matmazel değil, madamdı!...

Obur

Adamın biri bir otobüste, kırkdokuz yumurtayı yediğini öğünerek söylüyordu. Bunu dinleyenlerden biri alay etti:

— Kırkdokuz yerine niye elli yumurta yemedin?

Adam sinirlendi:

— Ben aptal mıyım, bir yumurta için midemi bozayım!...

Genç meraklısı kadın

Yakışıklı bir genç, bir partide kırk yaşlarında şişman dul bir kadınla karşılaşmıştı. Yakışıklı genç, bütün gece peşini bırakmayan bu genç meraklısı kadından kurtulmak için bir çare aramaya başladı. Nihayet bir yolunu bulup:

— Madam, dedi, siz çocuk yaşta iken okulda durmadan size kur yapan o çapkın oğlanı hatırladınız mı?

Kadının gözleri sevinçle parladı:

— Ooo.. yoksa o çapkın sen mi idin?

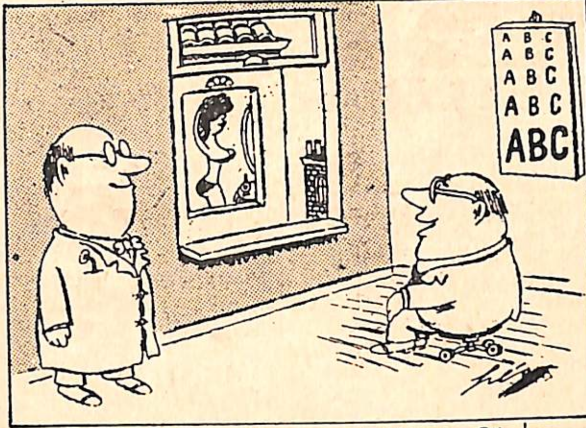
Genç adam, şeytanî bir gülümseme ile cevap verdi:

— Hayır, babamdı!...

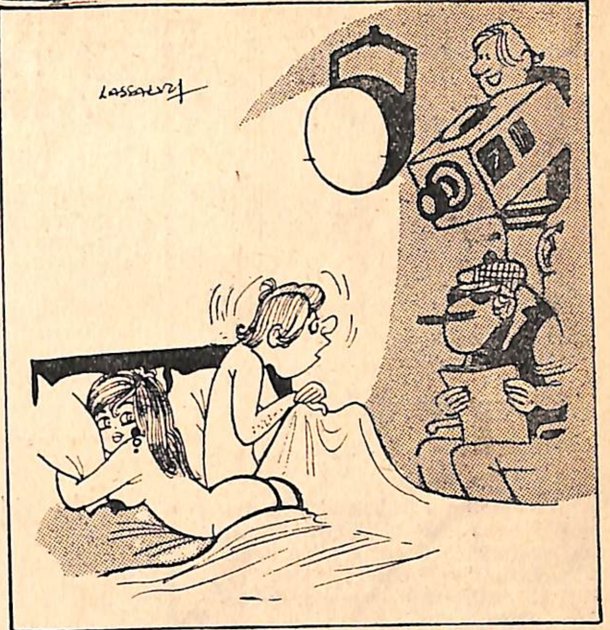

— Size tavsiyem.. aman, yankesicilere dikkat ediniz!..

Dünya Karikatürleri

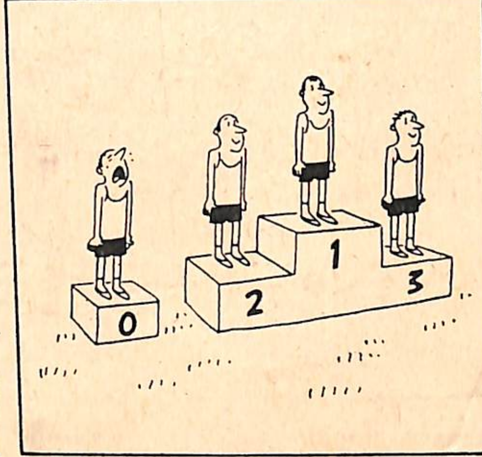
-GÖĞÜS 96, BEL 52, KALÇA 94 !..

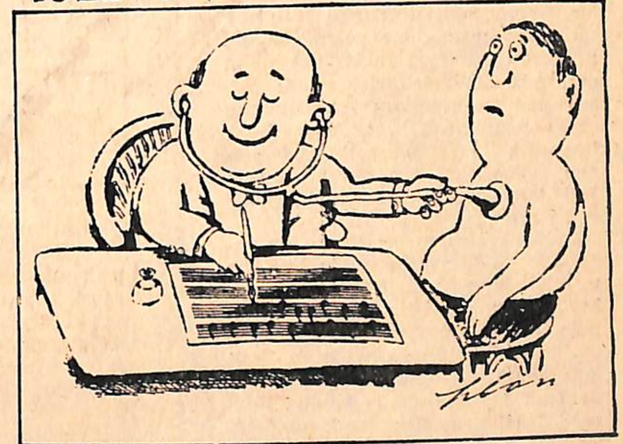
-NE ? BU SAHNEYİ TEKRARLAMAK MI? ASLA!.. YERİME DUBLÖRÜMÜ ÇAĞIRIN!..

YAZISIZ

YAZISIZ

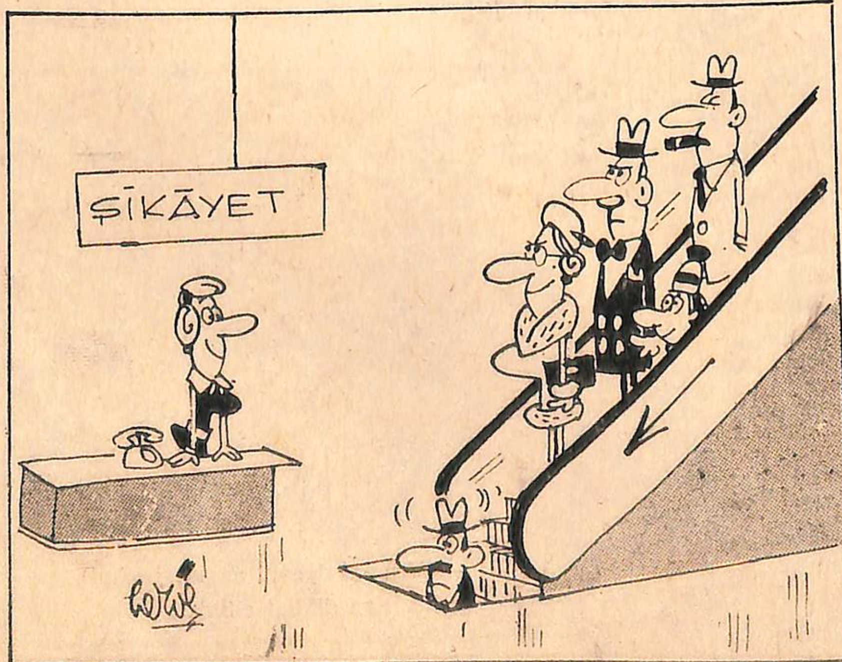
YAZISIZ

-NE VAR CANIM?.. GÖRMÜYOR MUSUN, TELEVİZYON SEYREDİYORUZ!..

-SANA YİYECEKMİŞ GİBİ BAKIYORDU!..

YAZISIZ

YAZISIZ

milyonların sevgilisi...

İş Bankasında
tasarruf hesabı
bulunanların sayısı
1971 sonunda
3 Milyon kişiyi geçti.
Bu emsalsiz teveccüh,
büyük bir sevgi
ve itimadın sonucudur.
Ona lâyık olmıya
çalışıyoruz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

sizin bankanız...

(Yeni Ajans : 319 — 18)

Akbaba-Loto 7

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

İSİM..

ADRES..

Yepyeni Loto oynayın 1000'lerce lira kazanın

Sevgili okurlarımız,

Derginiz AKBABA yepyeni bir AKBABA LOTO yarışmasına başlamış bulunuyor. Bu YEPYENİ AKBABA LOTO yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 1000'lerce lira kazanabileceksiniz.

Aşağıda 1'den 20'ye kadar numaralanmış karikatürler görüyorsunuz. (1'den 20'ye kadar olan bu sayılar, AKBABA LOTO kuponundaki karelerin içinde de bulunmaktadır.)

Karikatürlere bakarak hoşunuza giden istediğiniz 6 sayıyı seçiniz. Seçtiğiniz bu 6 sayıyı, AKBABA LOTO kuponunda harelerin içinde bulunan sayıların üstüne bir X (çarpı) işareti koyarak gösteriniz.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz, bir zarfa koyarak Akbaba adresine yollayınız.

Hepinize bol şanslar, başarılar dileriz.

